

Verslag

XXV CONGRES SP

SP.

VERSLAG SP-CONGRES XXV

Tijdens het congres zijn diverse video's te zien van Kees Slager over de geschiedenis van de SP en interviews met diverse SP'ers door Nine Kooiman. Deze intermezzo's zijn niet opgenomen in dit verslag.

OPENING CONGRES DOOR CONGRESVOORZITTER MARISKA TEN HEUW

Goedemorgen allemaal, welkom bij ons 25ste partijcongres dat deze keer wegens corona online wordt gehouden. We moeten deze keer ons verkiezingsprogramma vaststellen alsook onze kandidatenlijst voor de Tweede Kamerverkiezingen in maart. Indieners van wijzigingen en moties kunnen deze nog terugtrekken tot het begin van de tweede termijn. Wijzigingsvoorstellen kunnen niet gedurende het congres gewijzigd worden. Over alle wijzigingen en moties die in de Nota van Wijzigingen staan, wordt vandaag gestemd; we stemmen dus ook over de voorstellen die reeds een positief advies van de programmacommissie hebben gekregen. Het is dus aan u of u dat advies wilt overnemen. Dan geef ik nu het woord aan onze partijvoorzitter Jannie Visscher.

TOESpraak PARTIJVOORZITTER JANNIE VISSCHER

Goedemorgen partijgenoten! Welkom bij dit 25ste congres van de SP. Ook al kunnen we vanwege corona niet bij elkaar zijn, ik ben ervan overtuigd dat ook dit congres ons bij elkaar brengt in onze gezamenlijke strijd tegen al het lelijks dat het kapitalisme met zich meebrengt: het marktdenken, het grote geld dat zoveel kapot maakt, de onderlinge verschillen die steeds groter worden, de aantasting van de aarde waarop we leven. Ik ben trots op al die 32.000 SP'ers die met z'n allen dag in dag uit hiertegen actievoeren. Het is nu tijd voor wezenlijke veranderingen. De coronacrisis heeft laten zien wie en wat er werkelijk toe doet. Het laat zien dat marktwerking en concurrentie niet de oplossing zijn, maar wel samenwerking en een sterkere overheid. Een eerlijker Nederland is hard nodig én mogelijk. We gaan vandaag een verkiezingsprogramma vaststellen dat we met z'n allen hebben gemaakt. Onze partijdemocratie draait op volle toeren! Helaas is het afgelopen jaar niet alles goed gegaan: er is een afstand ontstaan tussen onze jongerenorganisatie ROOD en onze SP. Ik ben blij met het besluit van de Partijraad om een commissie van wijze mensen in te stellen die ons gaat helpen om hiervoor een goede oplossing te vinden. Na de verkiezingen gaan we aan de slag om ons voor te bereiden op ons ideologische congres volgend jaar. Met z'n allen gaan we dan het gesprek aan over onze alternatieven voor het kapitalisme.

DISCUSSIE VERKIEZINGSPROGRAMMA EERSTE TERMIJN

MARISKA TEN HEUW

Dank je wel, Jannie! We gaan het nu hebben over ons verkiezingsprogramma, "Stel een daad". Dit programma is voorbereid door de commissie die in februari 2020 is benoemd door de partijraad. De afvaardiging van de commissie bestaat uit Ronald van Raak, Renske Leijten en Mahir Alkaya. Ronald zal nu namens de commissie een korte inleiding geven op het verkiezingsprogramma en daarbij ook ingaan op wat de commissie heeft gedaan met de inbreng van de afdelingen.

RONALD VAN RAAK

Negen maanden geleden zijn we begonnen bij de afdelingen. Jullie mochten toen aangeven wat jullie wilden. Wat moesten de taal en de toon zijn van het programma? Hoe dik moet het worden? Wat moet het verhaal worden? Op basis van die adviezen konden wij in september een eerste versie maken dat gelukkig voor veel SP'ers heel herkenbaar was. Alle leden die dat wilden hebben het toen met elkaar kunnen bespreken; daar zijn verslagen van gemaakt. Ook is het op de regioconferenties besproken; ook daar zijn verslagen van gemaakt. En op basis van al die verslagen hebben we een nieuwe versie gemaakt. Daarbij is 70 procent van de voorstellen aangepast. Daardoor is het programma veel beter geworden. Die nieuwe versie is ook weer in de afdelingen besproken; daarbij hebben we

600 amendementen binnengekregen! Daardoor zullen we straks veel moeten gaan stemmen. Ik wil jullie hartstikke bedanken voor jullie inbreng de afgelopen maanden. En ik wens jullie heel veel succes en ik ben benieuwd naar jullie opmerkingen.

MARISKA TEN HEUW

Dan zijn nu de afgevaardigden van de afdelingen aan het woord die zich als spreker hebben aangemeld. Dat zijn er 37. Alleen de sprekers die zich hebben aangemeld voor de eerste termijn mogen ook gebruik maken van de tweede termijn; dat mag, maar het hoeft niet. De spreektijd voor de eerste termijn bedraagt anderhalve minuut; in de tweede termijn is dat een minuut. Ik verzoek alle sprekers duidelijk hun naam te zeggen en aan te geven over welke wijziging of motie men wil spreken. We beginnen met Willem de Man van de afdeling Vlaardingen. Willem, aan jou het woord!

EERSTE TERMIJN AFGEVAARDIGDEN

WILLEM DE MAN (VLAARDINGEN)

Kameraden, SP Vlaardingen en Maassluis is erg trots op het concept-verkiezingsprogramma. Het is een progressief en gewaagd programma dat geheel democratisch tot stand is gekomen. Andere partijen zullen zich hierbij ongetwijfeld afvragen: “Waar willen ze dat allemaal van betalen?” Ons antwoord is: door eerlijke belastingen te gaan heffen. Daarom zijn wij erg benieuwd naar het doorberekenen van het programma door het CPB. Het niet laten doorberekenen maakt het programma niet betrouwbaarder. Als socialistische partij moeten wij onze zaakjes op orde hebben. Daarom vraag ik uw steun voor motie 10, die over de afdrachtregeling voor bewindspersonen gaat. Bedankt!

MARC VAN CALDENBERG (LANDGRAAF)

Goedemorgen partijgenoten. 2020 is een zwaar jaar voor iedereen, ook voor mijn vriend Tony die verpleegkundige is op de IC-afdeling van het ziekenhuis van Maastricht. Tony cancelde zijn vakantie om voor corona-patiënten te kunnen zorgen, vijf dagen in de week, twaalf uur per dag. Inmiddels kreeg hij hiervoor wel een financiële bonus, maar een structurele loonsverhoging bleef uit. In september werd Tony zelf besmet en werd hij behoorlijk ziek. Maar zodra zijn klachten over waren was hij weer aan het werk op de IC. De SP Landgraaf wil dan ook dat de SP bij de komende verkiezingen gaat winnen, zodat heel gewone mensen heel bijzondere dingen voor elkaar gaat krijgen. Heel veel succes vandaag!

BOB RUERS (SITTARD-GELEEN)

Partijgenoten, we hebben het vandaag over ons verkiezingsprogramma. De komende verkiezingen zijn voor onze partij van groot belang. Overal om eens heen zien we de kwalijke gevolgen van het kapitalisme. De rijken worden rijker, de armen worden armer. Het is tijd voor een socialistische tegenmacht, landelijk in het parlement, maar ook daarbuiten. We organiseren de mensen, in buurten en bedrijven. Daarover gaat ook ons verkiezingsprogramma. Veel succes!

CYNTHIA SMEETS (HEERLEN)

In 2020 bleek wat wij allang weten: niet de bankiers en de managers maar de zorgverleners, buschauffeurs, leraren en vele anderen houden ons land draaiende. De coronacrisis legt bloot hoe zoek het kapitalisme is. Ahold maakt miljarden winst maar het supermarktpersoneel moet actievoeren voor respect en waardering. De heersende macht klapte de handen blauw voor het zorgpersoneel maar trok zich terug toen het ging om een structurele loonsverhoging. De belangen van de werkende klassen zijn ook de belangen van de SP. Daarom vraag ik jullie steun voor motie 1, over regeren uit kracht en niet uit onmacht.

AAN GRIMBERGEN (ALPHEN AAN DEN RIJN)

Ik vraag aandacht voor een eerlijk pensioen. Ik wil graag jullie steun vragen voor wijziging 4.75 waarin opgeroepen wordt om in de aanloop naar het pensioenakkoord een stevig signaal af te geven dat er geen sprake kan zijn van het

korten van de pensioenen zolang er nog geen echt akkoord ligt. Het kan toch niet zo zijn dat ze nu al gaan korten terwijl we weten dat er genoeg draagkracht is om de pensioenen te kunnen financieren. Tevens wil ik jullie steun vragen voor 4.79, die oproept om te gaan starten met de indexatie. Er wordt al 12 jaar lang niet geïndexeerd. Dat betekent voor onze gepensioneerden 20 procent koopkrachtverlies. En als we nog langer moeten wachten op dat nieuwe pensioenakkoord dan loopt dat op tot 30 procent. Dat is onaanvaardbaar. Bedankt!

WIM HOOGERVORST (WEST-FRIESLAND)

Allereerst mijn complimenten voor het over het algemeen heldere en compacte verkiezingsprogramma. We hebben we aantal wijzigingsvoorstellen. Ten eerste 9.87 waarin we oproepen om nadrukkelijk het Verdrag van Istanbul te omarmen, waarin het gaat om huiselijk geweld en geweld tegen vrouwen. Ook vragen we jullie aandacht voor 10.60 waarin we de bezetting van Palestina aan de orde willen stellen, met de intentie om de schending van de mensenrechten door Israël te beëindigen. Verder graag aandacht voor 4.68 waarin we oproepen om zo snel als mogelijk het minimumloon te verhogen. Ook 4.69 en 4.70 willen we onder jullie aandacht brengen waarin we oproepen tot het schrappen van constructies in arbeidscontracten die nu wel zijn toegestaan maar die leiden tot grote onzekerheid bij werknemers, zoals de ketenbepaling. Tot slot graag aandacht voor 4.71 waarin we oproepen de arbeidsvoorwaarden en salarissen van arbeidsgehandicapten gelijk te maken aan de arbeidsvoorwaarden en salarissen van mensen zonder arbeidshandicap. Dank jullie wel!

MATHIJS TEN BROEKE (ZUTPHEN)

Ik wil het graag hebben over voorstel 6.13. Nu staat er in het concept-programma dat we de huren willen verlagen en willen koppelen aan het inkomen. Maar wij vinden dat niet concreet genoeg. Daarom roepen wij in 6.13 op om dit specifiek te maken door te zeggen dat huishoudens maximaal een kwart van hun inkomen aan huur kwijt mogen zijn. Bij veel voorstellen zagen we de reactie van de commissie dat het niet haalbaar zou zijn of juridisch te ingewikkeld zou zijn. Wat ons betreft is dat te voorbarig en te voorzichtig. Want wat haalbaar is hangt helemaal af van hoeveel mensen achter ons staan. Daarom moeten we in ons programma vooral laten zien wat wij willen.

FRANS DE RUITER (DE BILT)

Ik wil het graag hebben over de actuele motie nr. 2. Het is fantastisch dat het bestuur de motie wil overnemen en mogelijkheden ziet in de campagne voor klimaatrechtvaardigheid en de klimaatactie op 14 maart. Dus graag jullie steun voor actuele motie nr. 2. Dan wil ik het toch nog even hebben over de royementen en de houding tegenover ROOD. Dit gedoe los je niet op met een driekwart meerderheidsbesluit in de Partijraad. De Bilt kreeg al een opzegging te pakken vanwege onze omgang met de jongeren. We hebben op dit congres een tweede kans om dit op te lossen. Het is duidelijk dat aan alle kanten de communicatie tekort is geschoten. Afdeling De Bilt wil daarom van het bestuur een paar toezeggingen. Ten eerste een betere communicatie met leden waarvan vermoed wordt dat zij een tweede lidmaatschap hebben. Ten tweede kan de commissie van goede diensten niet alleen over ROOD onderzoek doen maar vooral ook met ROOD, waarbij vermindering van de sancties uitdrukkelijk tot de mogelijkheden behoort. Het alternatief is motie 13 van onder andere Rotterdam, Utrecht, Amsterdam, Zeist, Brunssum en Gilze-Rijen.

THIJS HARDAM (ROTTERDAM)

Dit is een tijd van verandering. Corona laat zien dat ons politieke en economische systeem failliet is. Daarom moeten wij als socialisten juist nu een vergaand politiek programma neerzetten. Anders worden we door andere partijen en sociale bewegingen links ingehaald. Een aantal amendementen en moties zetten hiervoor een stap in de goede richting. Zoals wijzigingsvoorstel 4.22 dat een minimumloon van 14 euro eist. Ook wil ik jullie steun vragen voor alle voorstellen die pleiten voor uittreden uit de NAVO zoals 10.1, 10.8 en 10.21. Ook geven wij als Rotterdam steun aan de actuele motie die zich uitspreekt over het stikstofbeleid van het kabinet, waar onze Kamerfractie aan meedoet over de rugge heen van de milieubeweging, andere linkse partijen en de Nederlandse natuur. Tot slot graag jullie aandacht voor motie 35, die oproept om te stoppen met het laten doorrekenen van ons programma door het CPB. We moeten ons namelijk niet laten beperken door de kaders van het kapitalisme, we moeten juist de socialistische weg vooruit schetsen. Dank jullie wel.

WASSIM BENALI (SCHIEDAM)

Ik sluit mij aan bij de twee voorgaande sprekers. Ik wil het hebben over de NAVO. Graag jullie steun voor voorstellen 10.1, 10.8, 10.35, 10.49 en 10.62. In Jemen sterven er dagelijks 50 kinderen door NAVO-bondgenoten die daar oorlogvoeren of daaraan bijdragen. In het rijkste land van Afrika worden slaven openlijk op markten verhandeld, ook dankzij de NAVO. De NAVO is oorspronkelijk opgericht om socialistische bewegingen en regeringen tegen te werken. Zelfs in Engeland was een dreiging van een coup toen men daar een nationaal zorgfonds wilde invoeren destijds. Dat is de NAVO. En wij als SP moeten ons daar tegen uitspreken. Dus graag jullie steun voor de bovengenoemde voorstellen. Bedankt!

ERIK MEIJER (ROTTERDAM)

Beste partijgenoten, de kracht van de SP is dat we mensen samenbrengen die willen bouwen aan betere toekomst. Een groot deel van die strijd wordt gedragen door de vak- en milieubeweging en vindt op Europees niveau plaats. Europa is bij uitstek het strijdperk van de botsing tussen kapitalisme en socialisme. Hoofdstuk 10 van ons programma wekt de indruk dat we die strijd in de steek laten, dat we heel anders willen zijn dan de links-socialistische partijen in het ons omringende buitenland. Daarom vraag ik aandacht voor de amendementen 10.14 en 10.16. 10.14 gaat over wat we in Europa anders willen doen. Europa zit op een verkeerde koers en die moeten we samen met onze buitenlandse kameraden ombuigen. Met die aanpak halen we in 2014 onze zetels in het Europese parlement terug. 10.16 bekijkt de euro niet alleen vanuit de overlast voor de rijke landen maar ook vanuit solidariteit met de armere buurlanden die er juist profijt van hebben.

YURRE WIEKEN (NIJMEGEN)

Partijgenoten, graag jullie aandacht voor voorstellen 9.36 en 4.75. Het is volkomen absurd dat bedrijven over hun winsten minder belasting betalen dan werknemers over hun inkomen. Daarom stelt Nijmegen voor om de winstbelasting voor bedrijven even hoog te maken als de inkomensbelasting voor werknemers. Verder wil ik het hebben over banen. Iedereen heeft recht op een baan. Daarom wil Nijmegen dat gemeenten extra geld krijgen zodat zij basisbanen met een CAO-loon kunnen realiseren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Als dat lukt dan is de bijstand grotendeels overbodig. We hebben al een superlinks programma waar we trots op mogen zijn en met voorstellen 9.36 en 4.75 wordt het nog een stukje linkser.

ALDO SCHELVIS (LEEWARDEN)

Veel mensen zijn momenteel op zoek naar een ander verhaal, een verhaal dat hoop biedt op verandering. En dat geldt zeker voor jongeren. Wij moeten nu die handschoenen oppakken. Als andere partijen beginnen over 'het einde van het neoliberalisme', dan moeten wij van ons laten horen met een samenhangende visie op hoe we de economie en daarmee onze samenleving fundamenteel gaan veranderen. En wat ons betreft moet er bij dit programma dan nog een flinke schep bovenop komen. Als wij bijvoorbeeld zeggen dat jongeren moeten kunnen studeren zonder zich in de schulden te steken, dan moeten we daar ook echt voor kiezen. Dat doen we nu alleen maar voor de helft met onze strijd voor een nieuwe studiefinanciering, maar jongeren moeten zich nog steeds voor duizenden euro's per jaar in de schulden steken vanwege het torenhoge inschrijfgeld waar we nu nog niks aan doen. Het is ook schandalig dat jongeren van 16 of 17 jaar worden uitgebuit omdat het minimumjeugdloon voor jongeren onder de 18 ook gewoon blijft bestaan in ons programma. Daarom graag jullie steun voor 4.28 en 5.27.

ANNEMIEK KAMPHUIS (ZOETERMEER)

Graag jullie aandacht voor wijzigingsvoorstel 5.15. Er komen richtlijnen voor de inzet van zzp'ers en gedetacheerden in het onderwijs. Dit vanwege het personeelsgebrek in het onderwijs. Er wordt ingezet op duurzame plaatsing van docenten. Dit is een onwenselijke ontwikkeling. Zzp'ers en gedetacheerden zijn duurbetaalde krachten. Bovendien voeren zij alleen de onderwijstaken uit, niet de overige taken, waardoor de werkdruk voor de overige docenten aan het toenemen is. De commissie heeft 5.15 zonder onderbouwing afgewezen. Die onderbouwing willen wij toch wel graag horen. Graag willen wij ook jullie steun voor voorstel 3.10, waarin het gaat om meer informatie over nut en noodzaak van het vaccineren van kinderen. Dat is nu nog te onduidelijk.

ROB KOLNER (HENGLO)

Ik wil het graag hebben over amendement 7.1. Dat gaat over etnisch profileren. De programmacommissie komt ons

tegemoet door te zeggen dat we meer gaan doen tegen discriminatie bij de politie. Maar wat ontbreekt is erkenning van het feit dat etnisch profileren hierbij het echte probleem is. Daarom is het belangrijk om ook dat op te nemen in ons programma. Dus graag jullie steun voor 7.1. Dan amendement 8.65 over de bereikbaarheid van het ov voor gehandicapten. De programma-commissie zegt: 'Dat bedoelen wij.' Neem het dan ook even op, want het staat er op dit moment niet in. Dus graag jullie steun voor 8.65.

RICK HOEFSLOOT (DEN HAAG)

Kameraden, ik wil het hebben over racisme en discriminatie. Als het over deze onderwerpen gaat dan steken we ofwel onze kop in het zand ofwel we creëren een valse tegenstelling tussen identiteitspolitiek en klassenstrijd. De leden van onze afdeling willen de problemen benoemen, zoals het salafisme maar ook het racisme in de samenleving en de politie. Zij stemden dan ook voor voorstel 7.10 over etnisch profileren bij de politie en 9.57 over het bestrijden van racisme en discriminatie en het aansluiten bij de antiracisembeweging. Beide voorstellen worden nu om technische redenen afgewezen, er wordt niet inhoudelijk op ingegaan. In het vorige congres werd een motie aangenomen om voorop te lopen in de strijd tegen racisme en discriminatie. De uitwerking hiervan laat alleen nog te wensen over. Daarvoor moeten we namelijk mensen organiseren, met name als het gaat om discriminatie op de arbeidsmarkt, bijvoorbeeld via een meldpunt of zwartboek. Dank jullie wel.

BIANCA VERWEIJ (HILVERSUM)

Ik wil graag jullie aandacht vragen voor een aantal amendementen, namelijk 5.9, 7.22, 8.73, 9.70 en 10.48. We danken de programmacommissie voor het overnemen van een aantal ideeën. Wij herkennen dat er hard gewerkt is. Er staan veel concrete acties in het programma, maar een aantal dingen ontbreken nog. Bij 5.9 over onderwijs herkennen wij de mening van de commissie niet dat de strekking van 5.9 er al in staat. Wij adviseren om ons amendement aan te nemen. In 7.22 hebben we het over de veiligheidsregio en de brandweer. Dan wordt er gezegd: 'Wij willen vrijwilligers werven.' Maar wij hebben met veel brandweerlieden gesproken en zij willen graag behouden worden. Verder wil ik het nog over de klimaatplannen hebben. Wat is de SP zonder ambitieus doel op dat gebied? Dan wil ook nog aandacht vragen voor etnisch profileren, amendementen 9.70 en 10.48. Ons standpunt over etnisch profileren moet terug in het verkiezingsprogramma.

SARA MURAWSKI (AMSTERDAM)

Er is crisis in de wereld. De ongelijkheid groeit, racisme woekert, grenzen gaan dicht en de planeet smelt. De rijken worden rijker en politiek rechts profiteert. De VVD strooit met linkse woorden maar bedrijft dezelfde verdeel-en-heerspolitiek als extreem rechts. Maar populistisch nationalisme biedt geen oplossing voor de uitdagingen van deze tijd. De VVD is niet links geworden. Grote bedrijven krijgen miljoenen en soms miljarden toegestopt. Straks mogen wij weer allemaal de broekriem aanhalen. Amsterdam wil ons programma op een aantal cruciale punten verbeteren, zodat we echt voorop lopen in de strijd voor een eerlijke economie, internationale solidariteit, rechtvaardig klimaatbeleid en de strijd tegen racisme en discriminatie. Steun daarom amendementen 9.13 9.34 10.13 10.14 en 10.33. Het is ook crisis in de SP. Het partijbestuur heeft ROOD de nek omgedraaid. We hebben het partijbestuur opgeroepen tot verzoening, maar het partijbestuur negeert ons. We kunnen niet zonder een radicale en activistische voorhoede van jongeren. Wie de jeugd verliest, verliest de toekomst. Tot slot, is onze ledendemocratie nog wel van deze tijd? Is er echt debat in onze partij? Daarom ook graag jullie steun voor motie 11 en 26. Bedankt.

MATHIJS FIDDELAERS (WEERT)

Goedemorgen partijenoten! Ik wil jullie aandacht vragen voor motie 7 die door Weert is ingediend. Als we voor gelijke kansen en solidariteit zijn, hoe kunnen studenten dan opzadelen met een studieschuld? Dat benadeelt hun kansen, bijvoorbeeld bij het kopen van een huis. Het is goed om te lezen dat oud-studenten gecompenseerd worden, maar willen we hier echt wat aan doen dan moeten we naast het afschaffen van het schuldenstelsel ook de totale studieschuld kwijtschelden. Stem daarom voor motie 7.

ROBERTJAN VAN PUTTEN (NIJMEGEN)

Wij willen aan voorstel 8.95 toevoegen dat een stevige beperking van de veestapel noodzakelijk is om verdere milieu- en klimaatschade tegen te gaan. Veehouderijen leveren een grote bijdrage aan klimaatverandering, die

vooral de zwakkeren in de wereld treft. Dit tegengaan is een kwestie van internationale solidariteit. De kosten van klimaatmaatregelen zijn hoog, maar de kosten van klimaatverandering zullen nog veel hoger zijn. Nu staat er in het programma alleen iets over het ondersteunen van diervriendelijk en duurzaam produceren. Maar dit zou een verplichting moeten zijn en daar bovenop moet de veestapel gereduceerd moeten worden. Daar graag jullie steun voor 8.95. Wat de motie betreft, onze afdeling geeft geen steun aan de moties van het Communistisch Platform. Wij adviseren alle congresleden hetzelfde te doen.

JOOP WELTER (LEUSDEN)

Beste partijgenoten, we bedanken de programmacommissie voor het geweldige verkiezingsprogramma, zeker met alle wijzigingsvoorstellen die er zijn geweest. Graag wil ik jullie aandacht vragen voor ons amendement 5.48 over de herinvoering van het schoolzwemmen in het basisonderwijs. Zwemmen hoort bij de sportieve opvoeding en de veiligheid van elk kind. In onze gemeente hebben we daar actie voor gevoerd, met duizenden steunbetuigingen tot gevolg. Wat er in het verkiezingsprogramma staat over zwemveiligheid vinden wij veel te vaag. Steun daarom ons amendement 5.48. Tot slot willen wij nog een lans breken voor onze partijdemocratie, die dreigt namelijk te worden ontkracht. Voor ons zijn besluiten in de Partijraad leidend. Dank jullie wel.

CEES STERKENBURG (DEVENTER)

Goedemorgen kameraden, wij zijn blij dat een aantal van onze wijzigingsvoorstellen overgenomen worden. Nog niet overgenomen is voorstel 6.45. Daarin geven we aan dat we moeten streven naar energie-zelfvoorzienendheid. Dat wordt afgewezen omdat Nederland te klein zou zijn en daar op korte termijn niet aan toe zou zijn. Maar als je ziet hoeveel zonnepanelen er op de daken liggen, dan zijn we de weg daarnaartoe allang ingeslagen. Helaas gaan er grote subsidiestromen naar windmolenparken waar omwonenden niet op zitten te wachten en dan gaat de zo opgewekte stroom ook nog eens naar datacenters. Het energienetwerk is sowieso niet toereikend om dat aan te kunnen. Laat het daarom over aan de mensen zelf. Laat de geldstroom naar de gewone burger gaan, zodat zij energie-zelfvoorzienend kunnen worden.

ERIK VAN DONK (NISSEWAARD)

Goedemorgen partijgenoten! Afdeling Nissewaard wil dat wijzigingsvoorstel 8.16 wordt overgenomen en niet afgewezen. Ons voorstel is een aanvulling op de al bestaande tekst. Wij willen graag dat vervoersregio's worden afgeschaft. De motivatie van de afwijzing is dat wij als SP alle ov in publieke handen willen en niet alleen in deze regio's. Dat willen wij natuurlijk ook, maar wij vrezen dat als je de vervoersregio's niet afschaft het ov alsnog via de achterdeur wordt aanbesteed. Provincies hebben namelijk geen enkele zeggenschap over de vervoersregio's. Daarom het klemmende verzoek om 8.16 alsnog over te nemen.

DAAN BRANDENBARG (GRONINGEN)

Na alle overleg in de afdelingen hebben we nu een prachtig verkiezingsprogramma, maar het gaat erom wat we ermee doen. Onze socialistische partij moet de verkiezingen vooral aangrijpen om stevige kritiek te leveren op het neoliberale kapitalisme met een hoopvol verhaal over onze alternatieven. Daarom kan het programma nog wel wat beter. Onze vijf voorstellen willen daaraan bijdragen, zoals gratis onderwijs en Nederland uit de NAVO. Ook moeten we ons niet laten beperken door de neoliberale rekenmodellen van het CPB. Dus graag jullie steun voor onze motie 35. En ja, we willen regeren, maar niet als kleine partij, niet na verlies, alleen als we echt het beleid kunnen bepalen. Daarom ook graag jullie steun voor onze actuele motie 1. Dank jullie wel!

HEIDI BOUHLEL (LANDSMEER)

We willen de programmacommissie bedanken voor het vele werk, we bedanken de Kamerleden voor de afgelopen jaren en we wensen de nieuwe Kamerleden die straks gekozen worden veel succes. We willen steun vragen voor voorstel 3.31. Wij vinden dat de regio zowel een ziekenhuis als een huisartsenpost verdient, beiden op acceptabele afstand. Sommige regio's zijn zo groot dat één huisartsenpost niet volstaat, zeker voor mensen die van het ov afhankelijk zijn. Ook graag uw steun voor voorstel 8.86. Nu staat in het programma dat met een nationaal bomenplan voor elke Nederlander een boom geplant wordt. Maar er wonen in Nederland ook mensen met een andere nationaliteit. Daarom zien wij graag dat er voor elke inwoner een boom wordt geplant. Ten slotte, wat is onze kernwaarde van menselijke waardigheid nog waard als we zelf op de sociale media andere partijgenoten uitmaken

voor leeghoofden omdat zij mee zouden gaan in adviezen van de commissie? Praat met elkaar! Maar stop met die negativiteit op de sociale media.

DAVID SCHREUDERS (AMSTERDAM)

Ik wil het graag met jullie hebben over ROOD. Hierbij gaat het om moties 11, 12 en 13. De emoties in onze afdeling liepen hoog op, maar de meerderheid vindt dat ROOD bij de partij hoort. Denk aan de toekomst! Ik zie jongeren met bosjes tegelijk afhaken. Onze afdeling ligt in puin. Onze voorzitter is opgestapt. En dat vlak voor de verkiezingen. Ik ken geen enkele jongere buiten de partij die ons cool vindt. Waar zijn we in hemelsnaam mee bezig? Bestuursverkiezingen bij ROOD waren altijd al een voorgekookte schijnvertoning waarbij het partijbestuur aan de touwtjes trok. ROOD is niet gewelddadig, zoals nu geframed wordt, maar komt in actie tegen oorlog en racisme. Stem daarom voor moties 11, 12 en 13, voor een gezamenlijke toekomst voor ROOD en de SP.

BART VAN HOLSTEIJN (ZEIST)

Zeist vraagt jullie steun voor motie 14, over het recht op fractionele tendensvorming. Er zijn de afgelopen periode steeds meer kritische initiatieven binnen de partij ontstaan. Deze proberen verschillende verklaringen te vinden voor de moeilijke positie waarin de partij zich bevindt. Ook dragen zij positieve voorstellen aan om de partij te versterken. Afdeling Zeist is dan ook hoogst verbaasd over hoe de partijtop met deze initiatieven om gaat. Het partijbestuur publiceerde onlangs een 200 pagina's tellend document waarin "ondermijnende elementen" werden geïdentificeerd. Bijna alle kritische SP'ers passeerden hierin de revue. Maar als de kritische geluiden meer ruimte zouden krijgen, zou dat het interne debat over de koers van de partij alleen maar ten goede komen. Steun daarom motie 14 voor een open en democratische SP.

ANNE FEITE BLOEM (HAARLEM)

We zijn erg blij met het verkiezingsprogramma en het kan alleen maar beter worden als onze voorstellen worden aangenomen. Maar ik wil het vooral met jullie hebben over ROOD. Ik ben het hierover niet eens met David uit Amsterdam. Er is nu een commissie aangesteld door de Partijraad om de problemen met ROOD op te lossen en we moeten nu deze commissie niet opzadelen met een motie. Er is gestookt door communisten die eigenlijk een eigen partij zouden moeten hebben en wij zijn daar slachtoffer door geworden, zowel ROOD als de SP. Laten we die commissie daarom rustig haar werk doen zonder steun voor communisten en zonder steun voor moties 11, 12 en 13.

MICHEL EGGERMONT (UTRECHT)

Beste partijgenoten, ik spreek namens de afdeling Utrecht. We hebben bij de komende verkiezingen op twee dingen invloed, namelijk een goed programma en een knetterende campagne. Als afdeling Utrecht zijn we dan ook druk bezig om zoveel mogelijk partijgenoten te motiveren en te inspireren voor de campagne. Maar we beginnen nu aan de campagne als een bokser met een arm op de rug gebonden. Door de royementen en het stopzetten van ROOD wordt de afdeling Utrecht ernstig belemmerd en daarin zijn we niet de enige. Wat is nu belangrijker? Een inspirerende campagne waarin we zoveel mogelijk mensen de kans geven om te knallen of een opgelegde uniformiteit? Het eerste, zo vinden wij. Daarom vragen we jullie steun voor moties 11, 12, 13 en 14.

MIEKE KRUYT (AMERSFOORT)

Goedemorgen kameraden! Nederland moet uit de NAVO. Stem daarop voor voorstel 10.1. Ook in ons beginselprogramma "Heel de Mens" staat dat de NAVO zo snel mogelijk moet worden opgeheven en dat Nederland het goede voorbeeld moet geven door uit de NAVO te treden. Volgens het verkiezingsprogramma moet de NAVO niet meer opereren als agressieve interventiemacht, maar dat is de NAVO nou eenmaal. Daarom vinden wij dat Nederland daar uit moet stappen. Dank jullie wel.

JOOST VAN DER SLUIS (DELFT)

Het is dit jaar wel duidelijk geworden dat een zorgsysteem dat zo karig als mogelijk is ingericht niet goed functioneert als het even tegenzit. Het zorgsysteem is overbelast en hele bedrijfstakken als de horeca liggen stil. En het kabinet reageert hierop door geld te geven aan bedrijven in de hoop dat die dan doorspelen aan hun werknemers. Voor veel mensen is verandering nu niet slechts gewenst maar gewoon keihard nodig. Alleen de SP wil en kan die verandering brengen. En het is nu onze taak om kiezers dat in te laten zien. Daarom zijn we blij met het

korte verkiezingsprogramma, geen dik boekwerk maar een duidelijk overzicht van wat we willen gaan doen. Laat we met z'n allen onze boodschap verspreiden!

PIET DE RUITER (LEIDSCHEM-DAM-VOORBURG)

Wij hebben een aantal moties ingediend over onze relatie met ROOD. Het toont wel aan hoe democratisch onze partij is als je ziet hoezeer de afdelingen betrokken zijn bij het schrijven van dit verkiezingsprogramma. ROOD zelf heeft aangegeven dat ze willen bijdragen aan onze campagne. Hoe mooi is dat? Daarmee zijn wat mij betreft de moties over ROOD overbodig geworden. Maar we moeten nog wel een aantal hobbels nemen, zoals de verkiezingen van 17 maart en in de aanloop naar ons ideologisch congres. Daarom onze oproep: laat de onderzoeks- en beroepscommissie hun karwei afmaken!

EMIEL SPEETS (ENSCHEDÉ)

Ik wil het hebben over voorstellen 8.4 en 8.82, over biomassa-centrales. Daarbij vonden wij de uitleg van de commissie bij hun afwijzing niet correct. De commissie zegt biomassa niet als duurzaam alternatief te zien, terwijl elders wordt gezegd in reactie op 8.82 dat biomassa geen probleem is. Wij vinden dat zowel 8.4 als 8.82 moeten worden aangenomen en dat de commissie dit artikel iets anders gaat formuleren. Daarnaast wil ik het ook nog even hebben over motie 1 over speciale scholen. We moeten duidelijker aangeven dat we tegen religieus onderwijs zijn.

HENK VAN GERVEN (OSS)

Afdeling Oss is zeer te spreken over het verkiezingsprogramma. Meer dan ooit investeren we in gezondheid en het welzijn van iedereen, jong en oud, rijk en arm. Het afschaffen van de marktwerking in de zorg, de invoering van een nationaal zorgfonds, eerlijk betaald uit de belastingen. 65 blijft 65. Verhoging van het minimumloon met 40 procent. Lagere huren voor de mensen die het niet kunnen betalen. Afschaffing van de verhuurderheffing. Klimaatrechtvaardigheid en internationale solidariteit. Dit alles kunnen we betalen door eerlijke belastingen te heffen, met name ook voor de grote bedrijven en de allerrijksten. Durft te dromen, durf te winnen.

EVERT HARTOG (ZAA NSTREEK)

Goedemorgen allemaal. Zaanstreek spreekt z'n zorgen uit over de royementen bij ROOD en sluit zich aan bij de sprekers Frans de Ruiter en Sara Murawksi. We moeten onze jongeren niet kwijtraken. Wij zullen daarom voor moties 11 en 12 stemmen. Verder graag uw aandacht voor amendement 2.1. Wij willen een systeem met negatieve belasting voor mensen zonder inkomen. Werken wordt dan een recht en geen plicht zoals nu. Zo kunnen we van die vermaledijde Participatiewet af komen. Mensen die meer gaan werken krijgen dan minder negatieve belasting en gaan uiteindelijk belasting betalen. Ook willen we in amendement 4.1 een kortere werkweek, met behoud van salaris. Het is raar dat de steeds hogere arbeidsproductiviteit niet tot hogere salarissen of een kortere werkweek leidt. Ook moet het werk beter verdeeld worden. Een kortere werkweek draagt daaraan bij. Ook vragen jullie steun voor voorstel 10.1, voor het uittreden van Nederland uit de NAVO.

SANDRA JAGESAR (APELDOORN)

Na alle discussies is het nu tijd om samen te strijden tegen de armoede. De huren blijven alsmaar stijgen, mensen mijden de zorg, mensen werken keihard maar hun loon is niet genoeg om alle vaste lasten te betalen en ook nog eens gezond te kunnen eten. Dit moet anders! Met dit verkiezingsprogramma kunnen we verandering gaan afdwingen. Nu is het tijd om de handen ineen te slaan!

JENNIE KOHSIEK (UTRECHT)

Wij willen aandacht vragen voor voorstel 4.19. Wij denken dat EU-arbeiders ook een verrijking kunnen zijn voor de Nederlandse samenleving, zoals ikzelf want ik kom uit België. EU-arbeiders zouden bijvoorbeeld een verrijking kunnen zijn in het onderwijs. Dan hebben we ook nog motie 9.63 waarin discriminatie op basis van geaardheid wordt verworpen. Dat moeten we ook duidelijk in de tekst zetten, anders komt daar alleen maar discussie over. Ook wil ik pleiten voor voorstel 9.81. Mensen met een beperking moet daarbij ook genoemd worden. En dan wil ook nog graag jullie steun voor motie 4, want zonder dat linkse motorblok maken we geen kans op regeringsdeelname.

BEANTWOORDING DOOR PROGRAMMACOMMISSIE IN EERSTE TERMIJN

RONALD VAN RAAK

Renske Leijten, Mahir Alkaya en ik zullen namens de programmacommissie reageren op de punten die door de afgevaardigden naar voren zijn gebracht. Mahir mag de echt lastige onderwerpen behandelen, dus hij krijgt de meeste spreektijd. Ik wil beginnen met het punt over schoolzwemmen dat door Leusden naar voren is gebracht. Eigenlijk vinden we dat schoolzwemmen in elke gemeente heel goed past in het verkiezingsprogramma, dus 5.48 willen wij heel graag overnemen. Verder is de kans heel groot dat het schuldensysteem in het hoger onderwijs van tafel gaat in een volgend kabinet en dat zou dan een groot succes voor ons zijn. Wij vinden dat iedereen moet kunnen studeren zonder schulden te maken. Daarom willen wij een heel goede basisbeurs en een aanvullende beurs voor iedereen die dat nodig heeft. En tegen Weert over motie 7 zeg ik: alle schulden die gemaakt zijn gaan we compenseren. Daarom is motie 7 overbodig, want dat staat al in het programma. Kijk, gratis onderwijs bestaat niet. We stellen een manier voor waarop het betaalbaar wordt, waarop iedereen zonder schulden kan gaan studeren. Wat we ook heel belangrijk vinden en waar een aantal afdelingen op wijzen is het lerarentekort en de werkdruk voor leraren. De voorstellen die we nu doen in het programma zullen ertoe leiden dat leraren een veel hogere beloning krijgen en we kleinere klassen zullen krijgen. En ook het lerarentekort zal aangepakt worden. Dus de strekking van de voorstellen 5.15 en 5.9 zit al in het programma. Ook zijn er een aantal vragen gesteld over etnisch profileren bij de politie. Wij gaan de politie meer mensen en middelen geven om discriminatie te bestrijden, ook bij de politie zelf. Ook het etnisch profileren bij de politie gaan we aanpakken, dat hebben we overgenomen. Maar we strijden tegen etnisch profileren door de overheid in het algemeen, bijvoorbeeld ook bij de Belastingdienst. Daarom staat dat in algemene bewoordingen in hoofdstuk 1. Maar we zullen daarbij de politie extra benoemen; de strekking van dat amendement nemen we dus over. Over de brandweervrijwilligers, voorstel 7.22: dat is precies wat we al doen. De brandweervrijwilligers, die 80 procent van de brandweer vormen, worden er nu bijna uitgeschopt door stomme regels van de EU. Wij willen meer brandweervrijwilligers werven, maar natuurlijk begint dat met het behouden van de brandweervrijwilligers die we nu al hebben. En uiteraard is de SP tegen elke vorm van racisme en discriminatie, dus dat hoeven we niet steeds in elk hoofdstuk apart te specificeren. Dan voorstel 9.87 over het Verdrag van Istanbul; dat punt maken we al in veel algemenere zin als het gaat om eerwraak en huiselijk geweld. Dus het is niet nodig om het punt over het Verdrag van Istanbul toe te voegen. Onder andere afdeling Zeist klaagde dat er geen fundamentele discussie mogelijk was. Maar daar ben ik het niet mee eens. Er zijn weinig partijen in Nederland waar de totstandkoming van een verkiezingsprogramma zo in samenspraak met de leden gebeurt. In vier rondes hebben we dat gedaan. En ook nu hebben we heel veel voorstellen overgenomen. Dus we voeren al negen maanden een fundamentele discussie.

RENSKE LEIJTEN

Voorstel 6.34 nemen we over. De strekking wordt dan: 'Het verbod op asbest moet beter worden gehandhaafd. We helpen eigenaren met het vervangen van asbestdaken door zonnepanelen.' Tegen Heidi wil ik zeggen dat we haar amendement 3.31 overnemen; dan gaat over de aanwezigheid van huisartsenposten bij ziekenhuizen. Dat is onderdeel van ons plan 'Zorg dichtbij'. Dan wil ik naar Mathijs uit Zutphen. Moeten we zeggen dat 25 procent van het inkomen maximaal aan huurlasten besteed mag worden of moeten we gaan voor huurverlaging? Die 25 procent vinden we onduidelijk, dat moet nog verder uitgewerkt worden, en daarom halen we dat uit het programma. Daarom wordt ons strijdpunt dat we gaan voor fors lagere huren. Er zijn meerdere voorstellen gedaan waarin gezegd wordt dat de EU een strijdperk is of een samenwerkingsverband van democratieën. Maar waar landen hun eigen toekomst willen beslissen, daar moet een samenwerkingsverband niet de baas gaan spelen. Dat is wat wij zeggen. Daarom strijden wij nog wel samen met gelijkgezinden zoals mensenrechtenorganisaties in Europa, dat staat daar los van. Dus die samenwerking moet er wel zijn, maar dan wel binnen de democratieën van landen. Tot slot de discussie over de NAVO. Wij zeggen dat we af willen van die offensieve agenda en kracht. We vinden dat we die discussie moeten voeren in de NAVO en niet daarbuiten.

MAHIR ALKAYA

Ik onderstreep wat de afdeling Delft zei, namelijk dat we hebben geprobeerd om een kort en krachtig programma te schrijven. En dat maakt dat je niet al je standpunten kan opnemen in het programma. Dan gaat bijvoorbeeld over de nuttige punten die naar voren zijn gebracht door Alphen aan den Rijn en West-Friesland over de pensioenen en sociale zekerheid. Of wat door Nijmegen naar voren is gebracht over de winstbelasting, namelijk dat die gelijk getrokken moet worden met de inkomstenbelasting. Dat vinden wij natuurlijk ook. Maar het is te specifiek voor dit programma, dat we bewust kort en bondig hebben gehouden. Dat geldt ook voor heel specifieke klimaatdoelstellingen. Als het gaat om de verhoging van het minimumloon tot 14 euro, wij zijn de enige partij die daar zo hard aan trekt. Het is goed om te zien dat andere partijen nu ook overstag gaan. Dus als wij zouden willen zeggen dat we dat 'onmiddellijk' willen, dan winnen we daar niets mee. Dat is dan alleen maar een semantische discussie. Twee amendementen willen we alsnog overnemen. Namelijk ten eerste 8.16 over de vervoersregio's; die staan inderdaad niet onder democratische controle en dus willen wij daar ook vanaf. Dat geldt ook voor 8.95 over de veestapel. Wij vinden ook dat die gereduceerd moet worden. Daarom is het zo mooi wat Frank Futselaar heeft bereikt in de stikstofdeal, namelijk dat er geld beschikbaar komt om veehouders uit te kopen, zodat zij daar niet het slachtoffer van worden. In die deal worden de natuurbeschermingseisen verhoogd. Ook kunnen er nu door de stikstofdeal weer woningen gebouwd worden, wat ook weer extra banen oplevert. Daarom willen we 8.95 overnemen. Maar de actuele motie 3 wil ik stellig ontraden, omdat die motie de mooie resultaten van de stikstofdeal teniet zou doen. Het is wel een compromis, het is niet precies wat we willen, maar het is wel een heel mooi compromis. Dus het is goed dat wij dat vertrouwen in de stikstofdeal ook hier tijdens het congres uitspreken. Dan de motie 35 over het CPB. Wij zijn ervan overtuigd dat ons programma radicaal is maar ook hartstikke nodig en haalbaar. Onze tegenstanders zullen er natuurlijk alles aan doen om ons weg te zetten als onrealistische dromers. Als wij ons programma niet zouden laten doorrekenen door het CPB, dan zouden zij dat meteen aangrijpen. Natuurlijk delen we de kritiek op het CPB. Die kritiek heb ik laatst ook in een vakblad voor economie onder woorden gebracht. Je ziet dat al die kritiek, ook van andere economen, langzaam effect begint te hebben, bijvoorbeeld als het gaat om verhoging van het minimumloon. Eerst zeggen ze dat dat schadelijk zou zijn voor de economie en geen effect zou hebben op de rest van de lonen. Maar daar komen ze nu op terug. Dus het CPB verandert ook, juist omdat onze analyse klopt en omdat wij dat gesprek blijven voeren. Pas als het CPB echt niet meer meebeweegt en blijft vasthouden aan hun neoliberale rekenmodellen, dan kunnen we alsnog breken met het CPB. Daarom zou ik ook motie 35 van Heerlen en Groningen willen ontraden.

JANNIE VISSCHER

Afdeling Breda had zich aangemeld om te spreken, maar dat is op een of andere manier fout gegaan. Breda had het willen hebben over expertgroepen. En Breda, daar gaan we het zeker over hebben in januari in het partijbestuur, dus jullie horen nog van ons. Ik wil straks graag ingaan op de vier actuele moties die we op het laatste moment hebben binnengekregen. Maar eerst wil ik spreken over de moties 11, 12, 13 en 14. Dat gaat over dubbellidmaatschap, Communistisch Platform en ROOD. Het dubbellidmaatschap mag niet op basis van onze statuten, die democratisch door de hele partij zijn vastgesteld om onszelf te beschermen tegen dingen die niet goed voor ons zijn. Dus zolang iemand een dubbellidmaatschap heeft moet het SP-lidmaatschap beëindigd worden, maar iemand kan natuurlijk weer SP-lid worden als er geen dubbellidmaatschap meer is. En als er een SP-lidmaatschap is beëindigd dan hebben wij gelukkig een beroepscommissie die onderzoekt of het allemaal netjes is gegaan. Laat die beroepscommissie haar werk doen! De problemen met ROOD gaan ons aan het hart. Natuurlijk willen we ROOD behouden, maar niet met een communistisch programma, wel met een socialistisch programma. Gelukkig heeft de Partijraad, op initiatief van een heel aantal afdelingen, afgelopen vrijdag een extra bijeenkomst gehouden. Die afdelingen zeiden: 'Laten we niet ons verkiezingscongres hiermee belasten, laten wij als Partijraad de verantwoordelijkheid nemen.' Er is toen intensief hierover gediscussieerd. We hebben toen ook ons vertrouwen uitgesproken in een commissie onder leiding van Nine Kooiman die gaat onderzoeken hoe dit heeft kunnen gebeuren en hoe we het op kunnen lossen. Alsjeblieft, laten we dat vertrouwen ook geven. Daarom zou ik de moties 11, 12, 13 en 14 ook met klem willen afraden. Dan de actuele moties. Motie 1 gaat over regeringsdeelname, motie 2 gaat over een klimaatmars en klimaatrechtvaardigheid, motie 3 gaat over de stikstofdeal, motie 4 gaat over een stembusakkoord. Mahir heeft al het een en ander gezegd over motie 3. Klimaatrechtvaardigheid omarmen we natuurlijk, dus die motie voor een klimaatmars willen wij graag overnemen. Dank je De Bilt voor dit goede idee. Hetzelfde geldt voor actuele motie 1. Wij willen regeren vanuit kracht. Dus ook deze motie omarmen we. Motie 4 over een stembusakkoord vinden wij

echter geen goed idee. We willen wel graag samenwerken om een zo links mogelijk kabinet te krijgen, maar het is niet verstandig om ons nu al vast te leggen. Dus laten we op de inhoud de samenwerking zoeken met onze linkse vrienden maar niet vooruitlopen op een stembusakkoord. Het advies is afwijzen. Dank jullie wel.

PROEFSTEMMING

MARISKA TEN HEUW

Bedankt Jannie, dank je wel leden van de programmacommissie. Sprekers die in de eerste termijn het woord hebben gevoerd, mogen in de tweede termijn ook het woord voeren. Ik nodig ze met nadruk uit dat te doen via de chat. Er is een klein dingetje misgegaan met de techniek waardoor een afgevaardigde uit Breda in eerste termijn niet het woord heeft kunnen voeren. Die krijgt straks als eerste de gelegenheid dat te gaan doen. De afgevaardigden moten ook gaan stemmen. We gaan een proefstemming doen.

Er wordt een succesvolle stemproof gedaan

MARISKA TEN HEUW

We gaan verder met de tweede termijn van het congres. Er hebben zich nog 12 sprekers gemeld. Maar we beginnen met de afdeling Breda die om technische redenen niet heeft kunnen inspreken in de eerste termijn. Ik zie nu dat het niet Breda is, maar Huub van Weeten uit Maastricht.

HUUB VAN WEETEN (MAASTRICHT)

Goedemiddag congres. We hebben wijzigingsvoorstel 4.25: Huidig pensioenstelsel handhaven met aanpassen rekenrente. Hiervoor heeft de SP jarenlang gevochten met Paul Ulenbelt en Bart van Kent. Duizenden SP'ers en FNV'ers hebben zich hiervoor ingezet bij grote manifestaties. FNV is via Tuur Elsinga en het ledenparlement door de knieën gegaan en heeft een pensioenakkoord afgesloten dat dramatisch slecht is en alle risico's bij de pensioendeelnemers legt. En niets doet aan de indexatie-achterstand van 20 tot 30 procent – integendeel, die nog laat oplopen in de komende 5 jaar tot pakweg 30 tot 40 procent. Het PC-advies stemt impliciet in met dit pensioenakkoord, hetgeen volledig onacceptabel is. Handhaven van het huidige pensioenstelsel is even belangrijk als het handhaven van de 65 jarige leeftijd voor de AOW. Congres, steun dus het voorstel 4.25. Motie 17 – duidelijk benoemen welke doelgroepen in het onderwijs worden bedoeld; termen docent, leerkracht worden in het verkiezingsprogramma willekeurig door elkaar gebruikt, waardoor in het onderwijsveld onduidelijkheid ontstaat voor wie de maatregelen nu bedoeld zijn. Complimenten over het filmpje van Lilian: dat was heel goed.

TWEEDE TERMIJN AFGEVAARDIGDEN

WILLEM DE MAN (VLAARDINGEN)

Wij zijn beledigd door ROOD en het Marxistisch Forum en het Communistisch Platform. Ze verwijten ons dat we niet democratisch genoeg zijn, terwijl zij zich verhullen in geheimzinnigheid. Daarnaast wil ik reageren op de motie voor de stikstofwet. Wij vinden het een hele goede zaak wat Frank Futselaar voor elkaar heeft gekregen, zowel voor de boeren als de huizenbouw en de natuur.

MARC VAN CALDENBERG (LANDGRAAF)

Fijn om te zien dat dit congres zo goed gaat, met zo veel mensen online. Complimenten aan het partijbestuur, Jannie, Arnout, dit in deze drukke tijden voor elkaar hebben gekregen. Vandaag zou ook het CDA congres hebben. Dat hebben ze niet, want Hugo de Jonge kan niet wee dingen tegelijk doen. Hij kan niet een crisis beheersen en een partij leiden. Maa De Jonge had natuurlijk naar Lilian en Maarten moeten luisteren. Dan hadden we nu niet zo ver in die crisis gezeten. Dat bewijst dat wij wel twee dingen tegelijk kunnen: een crisis bezweren en verkiezingen winnen. Beste kameraden, heel veel succes.

CYNTHIA SMEETS (HEERLEN)

Meer dan ooit zijn we nodig om het neoliberalisme te ontmaskeren en te tonen bij elke stap die gezet wordt, hoe het fundament kraakt en piept. Het doorrekenen van ons programma door de neoliberale rekenmodellen van het CPB is daarom absurd. Ik vraag jullie steun voor onze motie 35. Die keuze moeten we nu maken en niet voor ons uit blijven schuiven. Ik wil de congrescommissie dringend adviseren Heel de Mens na te slaan aangaande ons standpunt over de NAVO. Als Nederland zoekt naar het nieuwe normaal, dan is het antwoord een grote SP; socialistisch en collectief, en een politiek die niet voor mensen, maar van en met mensen is, die veiligheid en zekerheid creëert en dat wat van ons allemaal is, in handen van ons allemaal brengt. Van excuses kopen we geen brood en krijgen onze kinderen geen eerlijker kans in het leven. Onder socialisten hebben wij de ideeën en de mensen. Met steun van zo veel mogelijk Nederlanders gaan we het doen. Eerlijke kansen voor kinderen, goede zorg en een minimumloon van 14 euro. Stel een daad, sta op, vol vuur, en laten we dat boven alles samen doen.

WIM HOOGERVORST (WEST-FRIESLAND)

Ik dank de programmacommissie voor de reactie. Ons voorstel 9.87 over het verdrag van Istanbul; dat is echt meer dan waar het conceptprogramma nu over spreekt. Ik wil ons allen oproepen om samen een positieve campagne te voeren. Eensgezind, jong en oud. Een grote SP is namelijk nodig om de problemen in onze samenleving te kunnen aanpakken. Ik hoorde meerdere sprekers de problematiek rond een deel van ROOD benoemen. Vorige week besloot de partijraad in grote meerderheid een commissie in te stellen die met ROOD in gesprek moet en zal gaan om uiteindelijk tot een goede oplossing te komen. Om uiteindelijk te bevestigen dat de SP een aantrekkelijke plek is voor jongeren. Met al hun ideeën en temperament die nu eenmaal passen bij de charme van het jong zijn. Laat deze commissie nu haar werk doen. Laten we ons focussen op de campagne. Er zijn zo veel mensen die snakken naar verandering. Zo veel mensen die dagelijks de gevolgen ervaren van het neoliberale monster dat onze maatschappij in haar greep houdt.

FRANS DE RUIJTER (DE BILT)

We zijn het helemaal eens met Renske Leijten over de NAVO. Op onze regioconferentie hield mijn collega Mischa van de Heijden een vlammend betoog; hij stelde voor de NAVO te hervormen en alleen onder VN-mandaat op missie te gaan. Zo maken we NAVO ondergeschikt aan de VN en gaan we onnodige agressie tegen. Jimmy Dijk nam deze strekking over. Daarom zijn we tegen 10.1. Het valt me tegen dat het bestuur zo koud 11, 12, 13, 14 afwijst. Op zich zijn we niet voor deze moties. We hebben een tussenvoorstel gedaan; we vragen nogmaals om beter om te gaan met ROOD-leden, met royementen, en om de commissie een duidelijk mandaat te geven. Anders stemmen we voor motie 13.

TIJS HARDAM (ROTTERDAM)

Als socialisten is het van groot belang dat we concrete maatregelen nemen om de rechten van vluchtelingen te waarborgen. Op dit moment missen deze concrete maatregelen in ons programma en zullen we tekortschieten in onze steun aan deze groepen. Daarom steunen wij als afdeling Rotterdam alle voorstellen die pleiten voor een ruimhartige vluchtelingenopvang en steun aan ongedocumenteerden. Specifiek wil ik noemen amendement 9.13, 9.14, 9.15 en 9.18, die deze doelen onderschrijven. Tot slot zouden we er goed aan doen onze partijdemocratie te versterken en het kloppend hart van onze organisatie – ROOD – te steunen. Onze jongerenorganisatie blijft graag onderdeel van onze partij maar wil dat wel doen op basis van dialoog en gelijkwaardigheid. Royementen en het verstikken van meningsverschillen horen daar niet bij. Daarom roepen wij op tot steun voor alle moties die royementen terugdraaien, ROOD meer zeggenschap geven of discussie bevorderen. Specifiek de moties 11, 12, 13 en 14.

WASSIM BENALI (SCHIEDAM)

Ik wil eerst zeggen: Lieve Ronald, gratis onderwijs bestaat wel. Het heet basisschool en voortgezet onderwijs. De rest gratis maken, dat ligt aan ons. Stem dus voor motie 7. Dan wil ik het nogmaals hebben over de NAVO. Ronald zei zo mooi dat ideologische discussie later plaatsvindt. Dan zeg ik tegen Renske: houd je aan Heel de Mens, zeg duidelijk Nederland moet uit de NAVO, we willen geen NAVO-oorlogen, zonder de scherpe randjes. We willen vrede voor Nederland en voor de aarde; dat kan niet als we in de NAVO zitten. Breng het programma dus in lijn met Heel de Mens: stem voor 10.1, 10.8 en al die andere. Verder wil ik aandacht vragen voor motie 11 tot en met 14; onze

democratie is als een kamerplant die een iets grotere pot nodig heeft. Geef die pot dan ook: stem voor motie 11 tot en met 14.

ERIK MEIJER (ROTTERDAM)

De programmacommissie gaat ervan uit dat de Europese Unie volstrekt onbruikbaar is voor onze doelstellingen en altijd neoliberaal zal blijven. Het tegendeel is waar. Juist in strijdperk Europa hebben we als SP onze allergrootste overwinningen geboekt. We hebben daar de neoliberale havenrichtlijn, de dienstenrichtlijn, de gedwongen privatisering van het openbaar vervoer en de verwaarlozing van internationale vrachtwagenchauffeurs getorpedeerd. Die machtspositie hebben we daarna vrijwillig prijsgegeven. De voorgestelde programmatekst wil Europa stuurlaas maken en ziet in het Europees Parlement niet meer dan een ontmoetingsplaats. Maar een Nederland dat zich ontdoet van de Europese Unie zet daarmee nog helemaal geen stap vooruit naar het socialisme. Dat kunnen we alleen door in Europa samen met breed gedragen bewegingen een tegenmacht op te bouwen en daarin voorziet 10.14. De SP zou er een stuk sterker voorstaan als het congres de meeste amendementen op hoofdstuk 10 aanneemt en als we ROOD aan ons verbonden houden in een gelijkwaardige overlegpositie.

YURRE WIEKEN (NIJMEGEN)

Dank aan de programmacommissie voor de beantwoording en mooi dat een aantal voorstellen is overgenomen, waaronder ons voorstel over de veestapel. Mooi ook dat er geen verschil van mening is over het eerlijk belasten van arbeid en kapitaal – ons amendement 2.36. Mahir zegt dat het een te specifiek punt is voor het programma. Daarmee zijn we het niet eens; we noemen namelijk geen specifiek percentage, we zeggen niet hoe hoog die belasting moet zijn. Maar we spreken ons wel concreet uit over het principe dat het tarief voor bedrijven minstens even hoog moet zijn als de inkomstenbelasting. Niet ieder standpunt dat we hebben hoeft in het programma, maar dit is echt een essentieel punt, waarmee we op een heel concreet voorstel ideologisch stelling nemen. Daarom roepen wij het congres nogmaals op: steun voorstel 2.36.

ALDO SCHELVIS (LEEWARDEN)

Ik wilde het er eerst niet over hebben, maar we hebben er al een veel te lange partijraad over gehad. Maar nu een aantal afgevaardigden het nodig vindt om te doen alsof opgestapte ROOD-leden op de een of andere manier alle jongeren zouden vertegenwoordigen, wil ik toch hier op het congres een lans breken voor de SP-jongeren die een andere keuze hebben gemaakt. Want ruim 40 van onze jongere activisten hebben gezegd: we hebben genoeg van de pesterijen, genoeg van het onrust stoken, genoeg van het gebrek aan echt activisme bij ROOD en die hebben – vaak na jaren inzet – hun lidmaatschap van ROOD opgezegd. Zij verdienen wat ons betreft hartgrondig onze steun, van het hele SP-congres. En juist om jongeren zoals hen te blijven inspireren is het nodig dat ons verkiezingsprogramma hemelbestormend is en zonder handrem. Als Ronald dan net zegt: we zorgen er al voor dat iedereen zonder schulden kan studeren met ons programma, dan is dat gewoon niet waar. Want waar moet die jongere ruim 2000 euro per jaar vandaan halen om überhaupt te mogen studeren? Dat inschrijfgeld moet weg. Ons verhaal moet scherper om juist jongeren hoop te bieden op een betere toekomst.

ANNEMIEK KAMPHUIS (ZOETERMEER)

Ik wil aandacht vragen voor wijzigingsvoorstel 3.10. De programmacommissie heeft hier helaas niet op gereageerd. Het gaat erom dat ouders de keuze kunnen maken om hun kinderen te laten vaccineren. Als er te weinig kennis is over vaccineren kun je die keuze nooit maken. Je weet niet precies wat de gevolgen zijn. Er zijn geen bijsluiters bij vaccinaties, dus je wordt een beetje in het diepe gegooid. We willen dan ook toegevoegd hebben dat het essentieel is dat ouders geïnformeerd een keuze kunnen maken.

ROB KOLNER (HENGLO)

Ik had het net over 7.1, maar het gaat om 7.10 over etnisch profileren. Dat woord willen we er echt graag in. Willen jullie dat ook? Stem daar voor. Het gaat ergens over vandaag. Waar het niet over gaat is over het royeren van ROOD-leden. Het gaat hier over het royeren van mensen van het Communistisch Platform. Ik citeer even van hun website: 'Het Communistisch Platform is een organisatie die communistische politiek voorstaat en dat doet binnen de SP, want een eigen politieke partij oprichten is een doodlopende weg.' Dat zijn de mensen die een dubbel lidmaatschap hebben en waar wij van zeggen: dat past niet binnen onze partij. Het loslaten en ondermijnen van democratische

besluiten van onze partij, dat past daar niet bij. We staan pal voor ROOD, maar we staan niet voor mensen met een dubbel lidmaatschap. En daarom wil ik namens de SP Hengelo jullie allemaal oproepen alle moties die gaan over het terugdraaien van royementen niet te steunen.

RICK HOEFSLOOT (DEN HAAG)

Over amendement 7.10: etnisch profileren heeft een gigantische impact op de levens van mensen, het geeft mensen het gevoel dat de overheid er niet voor hen is. Dit amendement komt uit het programma van 2017, dus er is geen enkel probleem om dit specifiek te benoemen. Als de programmacommissie het liever in een ander hoofdstuk heeft, dan zal volgens mij niemand daarover vallen. Stem alstublieft voor 7.10. En ook voor 9.57 over het aansluiten bij de antiracisembeweging. Ik denk dat we dit niet voor ons uit kunnen schuiven naar een volgend congres; de tijd is nu, de tijdsgeest is er nu. Met onze eigen taal op de punten waar we elkaar kunnen vinden. Dus stem voor 9.57.

BIANCA VERWEIJ (HILVERSUM)

Ik heb Ronald van Raak gehoord over de brandweer: we willen het, we doen het. Lieve collega's, neem het op in het programma. Het moet er gewoon staan. Etnisch profileren: neem het over alsjeblieft. En het misbruik van data. En dan: internationale solidariteit. Ons amendement luidt: 'Wij zwijgen niet bij onrechtvaardig handelen van internationale en nationale overheden en/of organisaties. We kaarten misstanden actief aan.' Er staat iets als we feel your pain. Er moet in ons verkiezingsprogramma staan dat wij acteren, dat we het actief aankaarten. Steun amendement 10.48. En dan het klimaatdoel. Natuurlijk is er een stikstofdeal, maar dit is ons verkiezingsprogramma voor de aankomende jaren. Daar mogen we ambitieuzere doelen stellen. Daarom zeggen wij als SP Hilversum: 60 procent in 2030. Natuurlijk zijn er specifieke dingen die al genoemd zijn, maar kiezers willen een doel en dat doel moeten wij beschrijven. Dat geldt ook voor het onderwijs. Amendement 5.9. Daar moeten concrete doelen staan.

SARA MURAWSKI (AMSTERDAM)

Kameraden. Juist in tijden van crisis is het aan de SP om een radicaal links en progressief geluid te laten horen. Dat kunnen we doen door te strijden met activisten zoals de antiracisembeweging, de klimaatbeweging en de vredesbeweging. Hun strijd moet onze strijd worden. Gelijkwaardigheid begint bij de eigen organisatie. Onze leden verdienen meer ruimte om zich te ontwikkelen, kritiek te uiten en invloed uit te oefenen op de koers. Dat geldt zeker voor onze jongeren. In plaats daarvan heeft het partijbestuur besloten om ROOD de nek om te draaien. Dat mogen we niet laten gebeuren. Vandaag kunnen we de schade herstellen en ik ben blij dat veel partijgenoten zich hiervoor uitspreken. Steun SP voor ROOD, onze oproep tot verzoening. Stem motie 11 voor een sterk en onafhankelijk ROOD. Stem motie 26 voor meer ledendemocratie en intern debat. Stem 9.13 voor humaan asielbeleid. Stem 9.34 dat de verbinding legt tussen kapitalisme en racisme. Stem 10.13 en 10.14 om Europa te erkennen als strijdtoneel. En stem 10.33 zodat de vervuiler betaalt en niet de allerarmste.

CEES STERKENBURG (DEVENTER)

Ik heb net gepleit voor 6.45, streven naar energie-zelfvoorzienendheid als aanvulling. Ik heb daar geen reactie op gehoord. Ik ga er kort op in. Het lijkt een futiliteit, deze aanvulling, maar het heeft grote gevolgen voor de portemonnee van de burger de komende jaren. Het landschap wordt helemaal volgeplempt met zonneparken en windparken waar omwonenden fel tegen protesteren, terwijl een heel klein percentage van daken vol ligt met zonnepanelen. Op al die daken kun je voldoende kwijt. Je geeft mensen zelfvoorzienendheid in energie. Dat betekent dat je ze niet raakt in de portemonnee. Bij die commerciële zoneparken wel want daar krijg je een heel duur netwerk. Zelfvoorzienendheid moet erin.

DAAN BRANDENBARG (GRONINGEN)

Kameraden. Vandaag kunnen we zeggen: ja jullie hebben gelijk, we zijn te uitgesproken. We willen te veel. We passen ons wel aan. We rekenen ook netjes ons programma door en we spelen het spel wel volgens jullie regels. Of we zeggen vandaag: nee. Jullie zijn fout. Jullie politiek deugt niet. Wij doen het anders. Wij laten modellen niet bepalen wat eerlijk is. En alleen als jullie het ook echt anders willen, dan mogen jullie met ons meedoen. Wij schuiven niet aan bij jullie project, want wij zijn de socialistische partij. Dat is een keuze, kameraden, die aan ons is. Aan dit congres. Niet aan een strategisch clubje. Dit is het moment. Dus stem voor onze moties 35, onze actuele motie 1 en natuurlijk voor het voorstel om uit de NAVO te gaan, 10.55.

HEIDI BOUHLEL (LANDSMEER)

Programmacommissie, bedankt voor jullie steun voor voorstel 3.31. Ik heb geen antwoord gehoord op voorstel 8.86 en wil daarom nogmaals vragen om het woordje Nederlander te veranderen in inwoner. En aan de partijgenoten om in ieder geval op 8.86 te stemmen. Ik wil me aansluiten bij Marc uit Landgraaf, want inderdaad heeft het partijbestuur alles goed geregeld vandaag. Ik wil ook de techniek hierbij niet vergeten. En hoe komt afdeling Amsterdam er toch bij dat ROOD de nek omgedraaid wordt of opgeheven zou zijn? Het gaat om jongeren die onze mooie partij willen omvormen tot een communistische partij en dat is de SP niet.

DAVID SCHREUDER (AMSTERDAM)

Ik hoor mooie verzoenende woorden bij Jannie Visscher. Ik voel ook dat ze die echt meent. Maar het heeft er wel alles van weg dat we het spoor dat we zijn ingeslagen als het gaat om ROOD blijven volgen. Dat doet mij heel veel pijn en verdriet. Ik denk dat ROOD afstoten een strategische fout is. En ik denk ook dat de uitkomst van de commissie te laat komt voor veel mensen. Het zou goed zijn om je te realiseren wat dit met mensen doet. Mensen die zich loyaal jarenlang hebben ingezet voor ROOD en voor de SP. Dit gaat ten koste van een hele generatie. Tegenover de 40 opzeggers bij ROOD staan meer dan 100 jongeren die wel op dit bestuur hebben gestemd. Een generatie die nu staat actie te voeren buiten De Moed, en vanochtend de Gouden Lijmpoging heeft overhandigd, ondersteund door ons lijflied Jij Ik Wij, SP. Stem voor de-escalatie, stem voor de toekomst. Stem alstublieft voor moties 11, 12 en 13.

BART VAN HOLSTEIJN (ZEIST)

Beste kameraden. De oproep van motie 14 is veel breder dan de huidige situatie, al is deze wel de aanleiding. Tenminste sinds 2015 doet het partijbestuur niets met geluiden en congresmoties die oproepen tot verdere discussie en democratisering in de partij. Nu heeft het partijbestuur onder andere via het zogenaamde feitenrelaas alle vormen van georganiseerde discussie verdacht gemaakt. Opvallend is dat veel oudgedienden, weliswaar vanuit de partijtopy en niet vanuit de basis, de partij zeer ingrijpend hebben hervormd. Van een verouderde, op de Sovjet Unie gemodelleerde ideologie naar een meer sociaaldemocratische insteek. Ver uiteenliggende ideeën onder de noemer socialisme zijn onze partij dus niet vreemd. Maar nu wordt iedereen die er op een vergelijkbare manier in staat tot op de nationale televisie verketterd. De sociaaldemocratische invulling van menswaardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit is de enig mogelijke interpretatie en wie daar van afwijkt, moet maar een andere partij beginnen, luidt het credo. Met andere woorden: de huidige koers van de partij wordt verheven tot een dogma. Doorbreek deze verstening van de partij, steun een open discussie in de SP. Stem motie 14.

ANNE FEITE BLOEM (HAARLEM)

ROOD was ooit het kloppend hart van onze partij. Maar het is getroffen door een virus. Het virus van communisme, het virus van ruzie met elkaar maken, het virus waardoor ze al jaren het budget niet eens op krijgen om echt actie te voeren. Dat wordt vooral besteed om ruzie met elkaar te hebben. Daarom is het tijd voor een gouden lijmpoging. En dat doe je niet door met moties van alles op te pakken terwijl er al een commissie is. Dat doe je door de commissie die is ingesteld door de partijraad de ruimte te geven, de tijd te geven. Ik roep dit congres op: steun de echte gouden lijmpoging, stem tegen moties 11, 12 en 13. Steun de commissie en laat haar het werk doen zodat ROOD weer het kloppend hart van onze organisatie kan worden.

MICHEL EGGERMONT (UTRECHT)

Lieve Jannie, lieve partijgenoten. Op dit moment staan er tientallen ROOD-leden voor het partijkantoor in Amersfoort duidelijk te maken waarom we spreken over de bokswedstrijd beginnen met één arm achter onze rug. Ik vind het heel jammer dat Jannie daar niet op in is gegaan. Want dat is namelijk ons probleem in de afdeling Utrecht en andere grote afdelingen. Het is niet voor niks dat vooral uit die afdelingen deze geluiden klinken. Het is van extreem belang dat we een pluriforme organisatie zijn; dat we ons niet versmallen tot één soort idee. Dat we iedereen mee laten doen, dat we een brandpunt zijn voor iedereen links van de PvdA. Alle socialisten. Dat we samen gaan knokken en samen deze verkiezingen winnen. Steun daarom motie 11, 12, 13 en 14.

MIEKE KRUYT-HORLINGS (AMERSFOORT)

Wederom over 10.1 en 10.55. Nederland moet uit de NAVO. Je kunt in een fruitsalade gaan zitten en eisen dat alle aardbeien blauw worden; je kunt ook een andere fruitsalade kopen. We maken al een tijdje deel uit van de NAVO

en het is alleen maar offensiever en agressiever geworden. Ja, Renkse, we discussiëren er alweer over. Maar de programmacommissie morreelt aan ons beginselprogramma. En dat hoort inderdaad op een ideologisch congres. Dus Amersfoort zegt: laten we ons voor nu aan Heel de Mens houden. Nederland moet uit de NAVO. Stem voor 10.1 en 10.55.

PIET DE RUITER (LEIDSCHEIDAM-VOORBURG)

Een jaar geleden hebben we Jannie gekozen omdat zij de verbindende factor in onze partij kan zijn. Dan vind ik dat je Jannie ook de ruimte moet geven om de verbinding tussen de partij en ROOD te maken. Alle moties zeggen eigenlijk dat we ROOD op afstand moeten zetten. Maar dat willen we juist niet. We willen juist ROOD, jong in de SP. Ik wil wel iets zeggen over het communistisch programma van ROOD. Want daar heb ik op zichzelf namelijk helemaal geen moeite mee. Ik ben mijn hele leven lang al socialist, communist. Maakt mij allemaal niks uit. Maar we hebben daar geen aparte organisatie voor nodig. Geen partij, geen kiesvereniging, geen stichting – ik noem het een rechtspersoon. Een beetje socialist heeft iets tegen rechtspersonen. Alleen al om die reden vind ik dat we dat niet moeten doen. En dubbel lidmaatschap is bij de meeste politieke partijen in Nederland helemaal niet toegestaan. In die zin onderscheiden wij ons echt niet van de rest. Ik was 17 toen ik lid werd van deze partij.

EMIEL SPEETS (ENSCHEDÉ)

Ik vind het jammer dat de commissie nog niet heeft gesproken over ons wijzigingsvoorstel 8.4 en motie 1 over artikel 9.6. Daarnaast wil ik iets zeggen over onze motie 2, dat gaat over paragraaf 8.9 over het terugdringen van het vliegverkeer. Een kerosine-accijns is de belangrijkste factor om het vliegverkeer terug te dringen. Dat wil ik er heel graag in hebben. We hebben ook accijns op benzine. Ook al is het ook niet helemaal eerlijk voor mensen die minder te besteden hebben: die willen we er ook niet af hebben. Daarnaast wil ik opmerken dat we niet net moeten doen alsof onze ROOD-jongeren een beetje hetzelfde zijn als Forum voor Democratie-jongeren. We praten echt over heel andere dingen hier.

EVERT HARTOG (ZAA NSTREEK)

Nog even over ROOD. De beroepscommissie moet haar werk doen. Maar dat betekent niet dat wij kunnen bepalen dat een platform dat geen partij is, een partij is. Dus stem voor moties 11 en 12. Wees niet bang voor de discussie binnen de partij en verschillende gedachtestromingen. Dat houdt ons scherp en aantrekkelijk, met name voor jongeren. We hebben geen commentaar gekregen over amendement 2.1 over negatieve belasting en 4.1 over kortere werkweek. Negatieve belasting is nodig omdat we dan werken zonder loon kunnen afschaffen en we kunne kleine zelfstandigen van een bestaansminimum voorzien en de participatiewet afschaffen. Graag hoor ik het commentaar van de commissie op onze voorstellen – ook voor een kortere werkweek.

MARISKA TEN HEUW

U heeft in de eerste termijn van de programmacommissie gehoord dat zij een aantal adviezen hebben gewijzigd. Ik noem die even, maar straks op SPnet en in de stemtool zullen die adviezen zijn aangepast. Het ging om 3.31, 5.48, 6.34, 8.16 en 8.95. Daarvan heeft de programmacommissie gezegd dat ze haar advies aanpast van afwijzen naar overnemen.

BEANTWOORDING DOOR PROGRAMMACOMMISSIE IN TWEEDE TERMIJN

RONALD VAN RAAK

Ik houd het kort. Ik kreeg al op mijn kop van Renske in de eerste termijn. In de pauze hebben we het verdrag van Istanbul nog eens uitgebreid bestudeerd. West-Friesland: we willen het graag overnemen. Een aanvulling dus. Van de amendementen die zijn ingediend hebben we er 92 overgenomen. Dus intern debat heeft wel degelijk zin, zeg ik maar. 3.31, 5.48, 6.34, 8.16 en 8.95. Daar komt bij over het verdrag van Istanbul tegen geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld en voor de zelfbeschikking van vrouwen: 9.87. In 8.80 is een goutje gesloten: daar staat overnemen. Dat is afwijzen, dat blijkt ook uit de toelichting.

RENSKE LEIJTEN

Cynthia, Mieke, heel veel anderen over de NAVO. Cynthia zegt: keer terug naar Heel de Mens. We hebben ook een congres gehad in 2005 over Heel de Wereld. Daarin hebben we heel veel afspraken met elkaar gemaakt. Ook: de SP heeft een missie om de NAVO van binnenuit te hervormen. Maar dat het nu inderdaad een verschrikkelijk agressieve organisatie is, aan de leiband van de VS die die permanente oorlog wil voeren, dat is evident. Het gaat hier om de keuze: hoe verander je dat? Uiteindelijk zeggen wij allemaal: deze NAVO moet de wereld uit. Het gaat over: wat denk je dat strategisch het handigst is. Over de strategie zijn we het niet eens, over de inhoud wel. Bianca uit Hilversum: ik had verzuimd in de eerste ronde in te gaan op jullie motie over internationale solidariteit. We vinden ook hier hetzelfde. We hebben het tekstblok in het verkiezingsprogramma, in tweede concept, naar aanleiding van veel kritiek en opmerkingen die we overgenomen hebben uit de partij, veranderd, verscherpt. Het staat er dus al. Ook hier is geen verschil van inzicht. Dan nog over ROOD. Het gaat iedereen aan het hart. Er zijn veel partijgenoten – ik ook – die uit ROOD komen, die daar een hoop hebben geleerd. Ik denk dat iedereen een oplossing wil. Ik mis al lange tijd ons oude ROOD, wat op straat en in de afdelingen de boel op scherp zette. Want daar hebben we ROOD voor nodig. Niet demonstrerend voor de deur, maar demonstrerend met mensen die rechten hebben, maar die genegeerd worden door de macht.

MAHIR ALKAYA

Over werk, inkomen, de economie, financiën en milieu is weer het een en ander gezegd. Dank voor alle vragen en opmerkingen. Allereerst over de pensioenen: ik had daar al kort iets over gezegd, maar nog een punt gemist. 4.25 is een verdere invulling, specificatie van wat er staat. Het is niet dat we daar tegen zijn, het is te specifiek. Dat geldt voor meer punten. Als we zo veel gaan specificeren, krijgen we een ander soort programma. We hebben juist gekozen om een kort, krachtig programma op hoofdlijnen te presenteren. Ik wil benadrukken dat we op het gebied van pensioenen de enige partij zijn die zegt: 65 is 65. Op je 65e moet je kunnen stoppen met werken. Wat onderbelicht blijft: omdat wij het minimumloon zo drastisch verhogen en daaraan gekoppeld de uitkeringen, gaat ook de AOW-uitkering met om en nabij 30 procent omhoog. We zorgen goed voor onze ouderen met dit programma – en terecht. Heerlen en Groningen zeiden over de CPB-doorrekening dat dit het moment is waarop het congres zou kunnen besluiten om ons niet te laten beperken door de neoliberale kaders van het CPB en het kapitalisme. Ik wil benadrukken dat we voor het programma wat nu voorligt, dat een radicaal programma is, ons helemaal niet hebben laten afremmen door welk kader van het kapitalisme dan ook. Of we nou doorrekenen of niet: er had geen ander programma gelegen. We hebben ons niet laten beperken door de mogelijkheid om door te rekenen. Dat neemt niet weg dat ook wij vinden dat het natuurlijk betaalbaar moet zijn. Dus ook op de lange termijn moeten we nadenken over lastenverzwaringen op kapitaal, op het bedrijfsleven, om mensen met vermogen – denk aan de miljonairsbelasting. Ook die zaken staan er in. Maar we hebben ons zeker niet laten beperken. Dan nog een aantal punten die – bijvoorbeeld die van Nijmegen dat de winstbelasting even hoog moet zijn als de inkomstenbelasting: dat vind ik dus veel te specifiek als je kijkt naar de rest van het programma. Dat vind ik over de ambitieuzere doelen dan het klimaatakkoord van Parijs. Dat vinden we ook. Maar als je dan een jaartal en een percentage gaat noemen, dan is het contrast met de rest van het programma te groot. Maar het kan ook zomaar zijn dat we door de maatregelen die we nemen nog méér gaan doen. Dat we dus nóg meer CO₂-reductie gaan krijgen. Dat we de vpb kunnen verhogen om sociale uitgaven aan de andere kant weer te dekken. Dus ik zou op die punten niet specifiek willen zijn dan op dit moment in het programma staat. Dat betekent niet dat we er anders over denken. Het is tactisch en vanwege het programma dat we willen. 8.86 van Landsmeer over Nederlanders of inwoners van Nederland, die een boom zouden krijgen – we willen een boom planten voor iedereen. We bedoelen hetzelfde. Er verandert niks als het amendement wordt aangenomen. 8.4 van Enschede over geen woonwijken meer met centrales. Was ik net vergeten. Goed punt. Dat is nog even gedubbelcheckt en het klopt wat er staat. Er worden nu wijken aangelegd waar een biomassa-centrale naast staat en dan kunnen we zeggen: het is een duurzame wijk. Daar willen wij vanaf. Geen nieuwe zogenaamd duurzame wijken die aan de achterkant door houtkap draaiend worden gehouden. Dat willen wij voorkomen. Tot slot de negatieve belasting en de kortere werkweek. Kortere werkweek: we hebben een aantal voorstellen die een nadere invulling daarvan zijn, die daartoe zouden kunnen leiden. Die de keuze aan mensen geeft. Denk aan gratis kinderopvang. Een kortere werkweek is meer een uitkomst die het zou kunnen hebben voor mensen. Hetzelfde geldt voor de negatieve belasting. In de vorm van het toeslagenstelsel wat er nu is, willen we er vanaf. We willen het simpeler maken. Een vorm van negatieve belasting zou daar onderdeel van kunnen zijn. We willen het allereerst oplossen door mensen meer te besteden te geven. Meer geld in de

portemonnee: de lonen omhoog, kinderopvang gratis maken, zorgpremies inkomensafhankelijk maken. Op die manier willen we het toeslagenstelsel overbodig maken, omdat daar heel veel misgaat.

JANNIE VISSCHER

Ik wil het alleen nog maar hebben over de jongeren in de SP. Over ROOD en de andere jongeren. Frans de Ruiter in De Bil zei: ik heb niet gehoord dat de commissie ook mét ROOD gaat spreken. Dan heb ik dat niet duidelijk genoeg gezegd. Want Nine Kooiman, de voorzitter van de commissie, is hier in het gebouw en heeft bevestigd dat zij natuurlijk in gesprek gaat met jongeren van ROOD. Maar ik wil ook in herinnering roepen de bijdrage van Aldo Schelvis van Leeuwarden die zei: laten we kijken naar alle jongeren in de SP. Ook de jongeren die zich niet meer zo thuis voelen bij de laatste aflevering van ROOD. Dat is wat we gaan doen. Ons bekommeren en luisteren naar alle jongeren in de SP. En vooral ook luisteren naar de commissie die heel serieus in opdracht van de partijraad onderzoek doet en over een paar maanden met een advies komt waarna we hopelijk weer allemaal één SP zijn.

STEMMINGEN

MARISKA TEN HEUW

We hebben vanochtend zeer intensief gesproken over ons programma, daarover gaan we nu stemmen. Leden die officieel afgevaardigd zijn namens hun afdelingen hebben nu een ontzettend belangrijke taak. U vertegenwoordigt elk 50 leden.

Tijdens het vorige congres is een stemcommissie ingesteld die controleert of de stemming goed verloopt en die de uitslag van de stemmingen bepaalt. Die stemcommissie is nog steeds in functie. De voorzitter van die commissie is Remine Alberts. Zij wordt geassisteerd door Tim van Houten. Zij worden bijgestaan door extra stemcommissieleden die onlangs door de Partijraad zijn benoemd. Dat zijn Jasiu van Haarlem, Baukje Breur en Dion le Maître. Ik ga nu het stokje overdragen aan Remine die nu de stemming gaat begeleiden over de onderdelen van het verkiezingsprogramma.

VOORZITTER VAN DE STEMCOMMISSIE REMINE ALBERTS

We gaan nu stemmen over de wijzigingsvoorstellen m.b.t. het verkiezingsprogramma. Alberts geeft instructies voor het stemproces. In blokken wordt gestemd over wijzigingsvoorstellen waarna het totale programma in stemming wordt gebracht. Er wordt nu gestemd.

Tijdens de lunchpauze zien we nu meerdere filmpjes over SP-acties op verschillende thema's en acties in het hele land

MARISKA TEN HEUW HEET ONS WELKOM TERUG NA DE LUNCHPAUZE

Ten Heuw vertelt dat er is gestemd en dat de stemcommissie nu bezig is om de uitslagen te bepalen. Door deelnemers van het congres is gevraagd om pas te stemmen over het gewijzigde programma zodra de uitslagen van de wijzigingsvoorstellen bekend zijn. Daarom wordt er op een later moment gestemd over het totale gewijzigde programma en is de uitslag van de stemming die al heeft plaatsgevonden komen te vervallen.

WE ZIEN NU EEN FILMPJE MET LILIAN MARIJNISSEN

In de video gaat ze in op de groeiende ongelijkheid in Nederland. Ze wijst daarbij onder andere op het onderwijs, veiligheid en de woningmarkt waar al jaren scheefgroei is tussen arm en rijk. Ook benoemt ze de oplossingen van de SP voor hoe we dat tegengaan.

NINE KOOIMAN INTERVIEWT NU DANIEL BOER VAN AFDELING ALPHEN AAN DEN RIJN

Daniel vertelt over de actie voor de huisartsenpost die daar is gewonnen. Het ziekenhuis daar is door de jaren heen uitgekleed en een tijd geleden dreigde ook de huisartsenpost te verdwijnen. De bezoekerscijfers vanuit het ziekenhuisbestuur vond de afdeling niet geloofwaardig en daarom zijn ze zelf gaan posten. Toen bleek dat niet

2,1 persoon per nacht de huisartsenpost bezocht, zoals het ziekenhuisbestuur aangaf, maar er werden zo'n 30-40 mensen geteld. De afdeling is al vanaf 2017/2018 met de huisartsenpost bezig. Uiteindelijk is het gelukt. Er zijn handtekeningen verzameld, de afdeling is langs de deuren gegaan en er was grote steun onder de Alphenaren. Een paar weken geleden kwam toen het krantenbericht dat de huisartsenpost ook daadwerkelijk open blijft.

HANS VAN LEEUWEN KOMT NU NAAR VOREN OM TE VERTELLEN OVER DE PAUL PETERS FOTOPRIJS

Van Leeuwen vertelt over de geschiedenis van de Paul Peters Fotoprijs. We zien de winnaars van afgelopen jaren en foto's uit hun reportages. Voor de huidige editie is de aanmelding geopend en het is mogelijk om reportages op te sturen. In februari wordt bekend wie de winnaar is.

KANDIDATENLIJST

MARISKA TEN HEUW

Bij een goed verkiezingsprogramma horen natuurlijk ook de mensen die dat programma in Den Haag en overal in het land gaan uitdragen en gaan realiseren. We gaan het straks hebben over de mensen die dat de komende vier jaren voor ons gaan doen. Een aantal Tweede Kamerleden heeft echter te kennen gegeven dat ze zich niet meer herkiesbaar stellen en zij komen dus ook niet terug in de Tweede Kamer. We gaan nu kijken naar hun prestaties van de afgelopen jaren.

We zien nu een filmpje met beelden van Sadet Karabulut, Henk van Gerven, Ronald van Raak en Cem Laçin die de Tweede Kamer verlaten na de komende verkiezingen.

JANNIE VISSCHER NEEMT NU HET WOORD OVER DE VERTREKKENDE KAMERLEDEN

Bij elkaar opgeteld hebben ze 45 jaar het volk vertegenwoordigd en keihard gewerkt in de Tweede Kamer. Visschier gaat nu de Kamerleden één voor één bij langs en vertelt over hun prestaties en bedankt ze voor hun inzet.

MARISKA TEN HEUW SPREEKT NU VERDER OVER DE KANDIDATENLIJST

Voor de samenstelling van de lijst heeft de Partijraad een kandidatencommissie ingesteld. Ook tijdens de regioconferenties is al heel uitgebreid gesproken over de lijst. Namens de kandidatencommissie is hier Bastiaan van Apeldoorn die een toelichting geeft op de lijst waarover straks gestemd gaat worden.

BASTIAAN VAN APELDOORN GEEFT NU EEN TOELICHTING OP DE KANDIDATENLIJST

Het is een eer om hier nu namens de kandidatencommissie de lijst te presenteren. De commissie is er van overtuigd dat we met deze lijst straks een heel goed team hebben dat voor ons in Den Haag, op het hoogste politieke podium, het voor ons en voor onze kiezers goed gaat doen. Met de mensen en voor de mensen om wie het voor ons te doen is. De commissie is erg trots op de lijst en heeft vertrouwen in de oude en nieuwe gezichten waarvan ze straks hoopt dat zij deel uit gaan maken van de Tweede Kamerfractie.

Van Apeldoorn geeft nu een toelichting op de totstandkoming en werkwijze van de kandidatencommissie. Er wordt ingegaan op de scouting en selectie, plaatsing op de lijst en de uiteindelijke voordracht. Vervolgens geeft van Apeldoorn een toelichting bij de top 20 van de lijst.

MARISKA TEN HEUW BEDANKT VAN APELDOORN VOOR DE TOELICHTING EN GAAT VERDER MET DE AGENDA

Er hebben zich geen sprekers gemeld die wat willen zeggen over de kandidatenlijst. Dat betekent dat er geen eerste termijn vanuit het congres is om over de lijst te spreken en als gevolg daarvan ook geen eerste termijn vanuit de commissie om daar op te reageren. Vanzelfsprekend is er dan dus ook geen tweede termijn. Over de kandidatenlijst moet gestemd worden, dat gaan we zo meteen doen in de pauze.

STEMCOMMISSIEVOORZITTER REMINE ALBERTS VERTELT OVER DE STEMMINGEN OVER DE WIJZIGINGSVOORSTELLEN

De stemcommissie heeft alle uitslagen doorgenomen. Er hebben steeds ruim voldoende mensen gestemd. Bijna iedereen die mocht stemmen. Telkens was elke uitslag een ruime meerderheid. Die meerderheden stemden allemaal volgens het advies. De wijzigingsvoorstellen met het advies 'overnemen' zijn nu dus allemaal overgenomen. Op de lijst is te zien welke dat waren.

Het advies 'afwijzen' heeft ook op elk punt een meerderheid gehaald en dat betekent dat die voorstellen niet zijn overgenomen. Als straks wordt gestemd over het hele programma dan is bekend welke wijzigingsvoorstellen in het verkiezingsprogramma zijn opgenomen.

De moties zijn conform het advies overgenomen danwel afgewezen.

Voor de volledige uitslagen, zie bijlage 'Congres XXV - alle uitslagen'

PROGRAMMACOMMISSIEVOORZITTER RONALD VAN RAAK IN REACTIE OP DE OVERGENOMEN VOORSTELLEN

Het programma dat straks wordt vastgesteld is een hele andere dan de eerste versie van het programma. Er zijn veel wijzigingen en moties ingediend. Daarvan hebben we er vandaag en de afgelopen dagen weer 100 van overgenomen. Hierdoor is het programma nog beter geworden. Uiteindelijk hebben jullie gestemd over al die voorstellen en hebben jullie gezegd: dat programma zoals het nu voor ligt dat is het beste programma. Er is gaandeweg veel discussie geweest, er zijn tegenstellingen geweest maar vandaag hebben we besloten. We hebben een programma en we kunnen dus met elkaar de verkiezingen in.

VERVOLGFILMPJE VAN LILIAN MARIJNISSEN

In de video gaat ze in op het verschil in behandeling door het kabinet tussen de grote bedrijven en medewerkers in de zorg. Voor die bedrijven staan ze klaar maar toen er gestemd moest worden over extra loon voor de zorgmedewerkers, rende de coalitie de zaal uit. De coronacrisis heeft de tweedeling vergroot. Ook heeft de crisis laten zien welke mensen er echt toe doen. Niet de zorgondernemers maar de zorgverleners die ons door deze crisis slepen. De nadelen van marktwerking in de zorg en afhankelijkheid van bedrijven en andere landen zijn nog duidelijker geworden. Dat moeten we keren.

MARISKA TEN HEUW OVER HET VERVOLG VAN HET PROGRAMMA

Er gaan nu stemmingen plaatsvinden over het verkiezingsprogramma in het geheel en de kandidatenlijst. De afgevaardigden nemen hieraan deel, de andere congresgangers worden uitgenodigd om de stream te blijven volgen of later weer verder te kijken.

STEMCOMMISSIEVOORZITTER REMINE ALBERTS OVER DE VOLGENDE STEMMINGEN

De eerste stemming die nu geopend wordt is de nieuwe stemming over het gewijzigde verkiezingsprogramma. Dan over naar de stemming over de kandidatenlijst. Er wordt nu gestemd.

MARISKA TEN HEUW

We hebben een fantastisch programma waarmee we vol zelfvertrouwen de verkiezingen in kunnen. Wat gaan we doen, hoe gaan we dat doen? Daarvoor is hier onze campagneleider Arnout Hoekstra.

ARNOUT HOEKSTRA

Met dit congres komen we aan het sluitstuk van een lange periode van bijna 300 bijeenkomsten van discussie, meningsvorming en nu dit congres. We hebben dat nu achter ons. We hebben de wereld geïnterpreteerd en het komt er nu op aan om de wereld ook te veranderen. Dat doen we door te starten met de campagne en dat begint nu hier op dit congres.

Campagnevoeren is dit jaar anders door de coronamaatregelen. Daar hebben we inmiddels ervaringen mee en we hebben bewezen dat het kan. We moeten keihard aan de bak, online en offline.

Hoekstra gaat de verschillende beschikbare campagnemiddelen bij langs. Extra aandacht is er voor de belteams. Nu in coronatijd is dat een uitstekend middel om mensen te bereiken. Organiseer ook vooral veel lokale (online) bijeenkomsten omdat campagnevoeren meer is dan alleen een flyer uitdelen. Campagnevoeren is sfeer en dat moeten we met elkaar opbouwen.

Bestelformulier komt binnenkort online en dan kunnen we aan de slag. Heel veel succes met de campagne.

STEMCOMMISSIEVOORZITTER REMINE ALBERTS MET DE UITSLAGEN VAN DE STEMMINGEN

Ik begin met de stemming over het programma. De uitslag: 3% van de geldige stemming was onthouding, 19% was tegen 78% was voor. Daarmee is het programma ruim aangenomen.

Nu de kandidatenlijst. Alberts gaat de top 20 van de lijst bij langs. Alle kandidaten zijn ruim verkozen en de lijst is vastgesteld in de voorgestelde volgorde.

Voor de volledige uitslagen, zie bijlage 'Congres XXV - alle uitslagen'

FILMPJE VAN LILIAN MARIJNISSEN

Marijnissen vertelt over de schandalen bij de belastingdienst en hoe levens van mensen daardoor kapot zijn gemaakt. Ze is trots op Renske (Leijten) en de andere SP'ers die hebben gestreden voor rechtvaardigheid maar vooral ook trots op de mensen zelf die zich niet lieten intimideren en discrimineren. Socialisme is strijden tegen de discriminatie, achterstelling en uitbuiting van mensen en voor vrijheid, solidariteit en gelijke kansen voor iedereen. Wij willen mensen niet tegen elkaar uitspelen maar bij elkaar brengen. We zijn één samenleving waar iedereen aan moet kunnen meedoen. Het heilige geloof in de markt heeft verloren. De toekomst zal heel anders worden. Of de toekomst wordt zoals wij dat willen is geen automatisme, dat zullen we moeten afdwingen. Samen de campagne in om ervoor te zorgen dat niet meer de macht van het kapitaal maar de stem van de mensen de maat der dingen wordt. Die andere tijd gaat er komen, laten we er samen voor zorgen dat het de onze wordt.

Het filmpje loopt over naar de live-uitzending met Lilian Marijnissen, die in de studio het congres toespreekt

LILIAN MARIJNISSEN

Dank jullie wel voor een lange dag maar wel een inspirerend congres, ook al was het digitaal. In het bijzonder worden de programmacommissie en de kandidatencommissie bedankt. Het is nu aan ons om ervoor te zorgen dat dit onze tijd wordt. Dat lukt alleen als ze na 17 maart niet meer om ons heen kunnen. Daarvoor moeten we ons organiseren en de strijd aangaan. Overal. In de wijken, in de bedrijven, in de woningcorporaties en in het parlement. En als we daar het verschil kunnen maken, ook in een regering.

Marijnissen noemt nu de verbetering van de stikstofwet door Frank Futselaar en wijst daarbij als resultaat naar de investering in natuur, het op gang helpen van de bouw en de investering in zorgbuurthuizen.

We moeten zorgen dat ze niet meer om ons heen kunnen en dat kan alleen als we groot genoeg worden. Daar is ook vandaag over gesproken: de SP is een kabinet. Marijnissen zegt daarover: de SP is geen aanschuifpartij. Voor ons is regeren nooit een doel maar altijd een middel. Net zoals het parlement een middel is, onze hele partij een middel is. Een middel om Nederland eerlijker te maken. Een middel om gereedschap te zijn in de handen van mensen die knokken voor een rechtvaardiger land.

Als wij er 17 maart voor kunnen zorgen dat we zo groot worden dat ze niet meer om ons heen kunnen dan kunnen wij ervoor zorgen dat al die mooie woorden van andere partijen niet bij mooie woorden blijven. Dat we die veranderingen samen af gaan dwingen.

Er zal geen kabinet komen, waar de SP in zit, dat niks zal doen aan de markt in de zorg. Ik weet ook zeker dat er ook geen kabinet met SP komt waarmee de zorgverleners niet eindelijk hun eerlijke beloning krijgen. Een volgend kabinet moet ervoor zorgen dat Nederland sociaal door deze crisis komt. De SP zal meedoen aan een kabinet als

daarmee fundamenteel de ongelijkheid in Nederland wordt verkleind.

Op de woningmarkt lijkt een huis meer een luxe te zijn dan een recht. Huren moeten omlaag en er moeten meer betaalbare woningen komen. Daar moeten wij voor zorgen.

Het zijn moeilijke tijden voor heel Nederland. Het is crisistijd. Besmettingen nemen toe en het kabinet wederom te laat lijkt te zijn met ingrijpen. Daarover maken wij ons grote zorgen. Dit kabinet faalt keihard in de aanpak van de coronacrisis en dat is heel ernstig. Marijnissen noemt als voorbeelden het bron- en contactonderzoek, het testen, fatsoenlijke bescherming voor onze zorgverleners en de logistiek van vaccins. SP zal daarom het kabinet zeer kritisch blijven volgen gedurende deze coronacrisis.

Marijnissen benoemt dat het lastig campagnevoeren is met de coronamaatregelen. Maar ze verzekert dat we een hele mooie campagne tegemoet gaan waarin we alles uit de kast halen op straat, digitaal en op andere manieren.

Het vraagt creativiteit van ons allemaal. Nu alvast een voorproefje. Iedereen krijgt nu de eerste campagnevideo binnen die we gebruiken in de opmaat naar 17 maart. Marijnissen roept op om die video te bekijken maar vooral ook veel te delen. Zo maken we mensen duidelijk dat als je een eerlijker Nederland wil, je de SP op 17 maart groot moet maken.

Durf te strijden, durf te winnen, we gaan ervoor. Op naar 17 maart.

AFSLUITING

MARISKA TEN HEUW

Dit is het einde van ons congres maar de start van onze campagne die we de komende maanden met ontzettend veel energie samen gaan voeren. Iedereen die heeft meegewerkt en deelnemer was van het congres wordt bedankt. We sluiten het congres af met een opname van Bob Fosko die het lijflied van de SP ten gehore brengt.

HOOFDSTUK 0 - ADVIES: AFWIJZEN

0.1

140 Voor | 17 Onthouding | 356 Tegen

0.2

99 Voor | 18 Onthouding | 396 Tegen

512 stemmen uitgebracht

HOOFDSTUK 1 - ADVIES: OVERNEMEN

1.3	448 Voor 7 Onthouding 62 Tegen
1.5	472 Voor 8 Onthouding 37 Tegen
1.6	423 Voor 11 Onthouding 83 Tegen
1.8	470 Voor 6 Onthouding 41 Tegen
1.13	475 Voor 9 Onthouding 33 Tegen
1.17	463 Voor 10 Onthouding 44 Tegen
1.18	477 Voor 7 Onthouding 33 Tegen
1.23	462 Voor 13 Onthouding 42 Tegen
1.32	442 Voor 12 Onthouding 63 Tegen

516 stemmen uitgebracht

HOOFDSTUK 1 - ADVIES: AFWIJZEN

1.1	126 Voor 14 Onthouding 377 Tegen	1.2	104 Voor 12 Onthouding 401 Tegen	1.4	73 Voor 13 Onthouding 431 Tegen	1.7	81 Voor 13 Onthouding 423 Tegen
1.9	163 Voor 9 Onthouding 345 Tegen	1.10	139 Voor 11 Onthouding 367 Tegen	1.11	53 Voor 19 Onthouding 445 Tegen	1.12	72 Voor 13 Onthouding 432 Tegen
1.14	120 Voor 7 Onthouding 390 Tegen	1.15	138 Voor 7 Onthouding 372 Tegen	1.16	125 Voor 6 Onthouding 386 Tegen	1.19	97 Voor 13 Onthouding 407 Tegen
1.20	73 Voor 15 Onthouding 429 Tegen	1.21	115 Voor 12 Onthouding 390 Tegen	1.22	67 Voor 14 Onthouding 436 Tegen	1.24	73 Voor 13 Onthouding 431 Tegen
1.25	91 Voor 12 Onthouding 414 Tegen	1.26	77 Voor 14 Onthouding 426 Tegen	1.27	58 Voor 11 Onthouding 448 Tegen	1.28	105 Voor 11 Onthouding 401 Tegen
1.29	51 Voor 15 Onthouding 451 Tegen	1.30	60 Voor 15 Onthouding 442 Tegen	1.31	60 Voor 15 Onthouding 442 Tegen	1.33	125 Voor 8 Onthouding 384 Tegen
1.34	114 Voor 11 Onthouding 392 Tegen						

516 stemmen uitgebracht

HOOFDSTUK 2 - ADVIES: OVERNEMEN

2.3 430 Voor | 9 Onthouding | 80 Tegen

2.4 481 Voor | 9 Onthouding | 29 Tegen

2.7 495 Voor | 7 Onthouding | 17 Tegen

2.15 497 Voor | 7 Onthouding | 15 Tegen

2.16 497 Voor | 6 Onthouding | 16 Tegen

2.19 496 Voor | 6 Onthouding | 17 Tegen

2.23 500 Voor | 6 Onthouding | 13 Tegen

2.24 492 Voor | 11 Onthouding | 16 Tegen

2.29 484 Voor | 12 Onthouding | 23 Tegen

2.35 495 Voor | 5 Onthouding | 19 Tegen

2.40 494 Voor | 9 Onthouding | 16 Tegen

2.43 494 Voor | 9 Onthouding | 16 Tegen

2.48 494 Voor | 8 Onthouding | 17 Tegen

518 stemmen uitgebracht

HOOFDSTUK 2 - ADVIES: AFWIJZEN

2.1	92 Voor 12 Onthouding 421 Tegen	2.2	118 Voor 11 Onthouding 396 Tegen	2.5	72 Voor 14 Onthouding 439 Tegen	2.6	148 Voor 10 Onthouding 367 Tegen
2.8	66 Voor 13 Onthouding 446 Tegen	2.9	79 Voor 14 Onthouding 432 Tegen	2.10	49 Voor 14 Onthouding 462 Tegen	2.11	58 Voor 14 Onthouding 453 Tegen
2.12	81 Voor 13 Onthouding 431 Tegen	2.13	98 Voor 11 Onthouding 416 Tegen	2.14	146 Voor 11 Onthouding 368 Tegen	2.17	81 Voor 12 Onthouding 432 Tegen
2.18	87 Voor 14 Onthouding 424 Tegen	2.20	114 Voor 14 Onthouding 397 Tegen	2.21	71 Voor 13 Onthouding 441 Tegen	2.22	105 Voor 11 Onthouding 409 Tegen
2.25	80 Voor 14 Onthouding 431 Tegen	2.26	81 Voor 15 Onthouding 429 Tegen	2.27	140 Voor 15 Onthouding 370 Tegen	2.28	50 Voor 16 Onthouding 459 Tegen
2.30	107 Voor 17 Onthouding 401 Tegen	2.31	108 Voor 14 Onthouding 403 Tegen	2.32	116 Voor 13 Onthouding 396 Tegen	2.33	75 Voor 16 Onthouding 434 Tegen
2.34	100 Voor 16 Onthouding 409 Tegen	2.36	120 Voor 15 Onthouding 390 Tegen	2.37	120 Voor 13 Onthouding 392 Tegen	2.38	106 Voor 15 Onthouding 404 Tegen
2.39	180 Voor 13 Onthouding 332 Tegen	2.41	70 Voor 13 Onthouding 442 Tegen	2.42	115 Voor 15 Onthouding 395 Tegen	2.44	89 Voor 15 Onthouding 421 Tegen
2.45	98 Voor 14 Onthouding 413 Tegen	2.46	100 Voor 15 Onthouding 410 Tegen	2.47	46 Voor 16 Onthouding 463 Tegen		

524 stemmen uitgebracht

HOOFDSTUK 3 - ADVIES: OVERNEMEN

3.5

491 Voor | 10 Onthouding | 35 Tegen

3.12

504 Voor | 12 Onthouding | 20 Tegen

3.16

501 Voor | 11 Onthouding | 24 Tegen

3.23

501 Voor | 13 Onthouding | 22 Tegen

3.29

500 Voor | 12 Onthouding | 24 Tegen

3.30

501 Voor | 12 Onthouding | 23 Tegen

3.31

458 Voor | 19 Onthouding | 59 Tegen

535 stemmen uitgebracht

HOOFDSTUK 3 - ADVIES: AFWIJZEN

3.1	118 Voor 12 Onthouding 406 Tegen	3.2	64 Voor 10 Onthouding 462 Tegen	3.3	70 Voor 10 Onthouding 456 Tegen	3.4	210 Voor 6 Onthouding 320 Tegen
3.6	98 Voor 11 Onthouding 427 Tegen	3.7	81 Voor 10 Onthouding 445 Tegen	3.9	88 Voor 13 Onthouding 435 Tegen	3.10	60 Voor 12 Onthouding 464 Tegen
3.11	57 Voor 14 Onthouding 465 Tegen	3.13	100 Voor 11 Onthouding 425 Tegen	3.14	44 Voor 14 Onthouding 478 Tegen	3.15	88 Voor 15 Onthouding 433 Tegen
3.17	107 Voor 9 Onthouding 420 Tegen	3.18	102 Voor 12 Onthouding 422 Tegen	3.19	70 Voor 15 Onthouding 451 Tegen	3.20	108 Voor 13 Onthouding 417 Tegen
3.21	42 Voor 15 Onthouding 479 Tegen	3.22	94 Voor 12 Onthouding 430 Tegen	3.25	71 Voor 15 Onthouding 450 Tegen	3.26	99 Voor 13 Onthouding 424 Tegen
3.27	61 Voor 14 Onthouding 461 Tegen	3.28	60 Voor 16 Onthouding 460 Tegen	3.32	71 Voor 13 Onthouding 452 Tegen	3.33	86 Voor 9 Onthouding 441 Tegen
3.34	67 Voor 14 Onthouding 455 Tegen	3.35	58 Voor 15 Onthouding 463 Tegen	3.36	100 Voor 12 Onthouding 424 Tegen	3.37	95 Voor 13 Onthouding 428 Tegen
3.38	76 Voor 15 Onthouding 445 Tegen	3.39	72 Voor 15 Onthouding 449 Tegen	3.40	55 Voor 15 Onthouding 466 Tegen	3.41	48 Voor 16 Onthouding 472 Tegen

535 stemmen uitgebracht

HOOFDSTUK 4 - ADVIES: OVERNEMEN

4.16	464 Voor 21 Onthouding 50 Tegen
4.29	463 Voor 23 Onthouding 49 Tegen
4.44	460 Voor 25 Onthouding 50 Tegen
4.53	462 Voor 24 Onthouding 49 Tegen
4.63	460 Voor 24 Onthouding 51 Tegen
4.64	436 Voor 25 Onthouding 74 Tegen
4.74	459 Voor 24 Onthouding 52 Tegen
4.76	458 Voor 25 Onthouding 52 Tegen
4.77	459 Voor 28 Onthouding 48 Tegen

534 stemmen uitgebracht

HOOFDSTUK 4 (DEEL 1) - ADVIES AFWIJZEN

4.1	159 Voor 10 Onthouding 362 Tegen	4.2	110 Voor 23 Onthouding 398 Tegen	4.3	131 Voor 10 Onthouding 390 Tegen	4.4	107 Voor 21 Onthouding 403 Tegen
4.5	95 Voor 20 Onthouding 416 Tegen	4.6	100 Voor 14 Onthouding 417 Tegen	4.7	59 Voor 23 Onthouding 449 Tegen	4.8	41 Voor 23 Onthouding 467 Tegen
4.9	48 Voor 21 Onthouding 462 Tegen	4.10	146 Voor 15 Onthouding 370 Tegen	4.11	110 Voor 12 Onthouding 409 Tegen	4.12	44 Voor 21 Onthouding 466 Tegen
4.13	52 Voor 21 Onthouding 458 Tegen	4.14	68 Voor 15 Onthouding 448 Tegen	4.15	77 Voor 20 Onthouding 434 Tegen	4.17	83 Voor 21 Onthouding 427 Tegen
4.18	119 Voor 13 Onthouding 399 Tegen	4.19	96 Voor 14 Onthouding 421 Tegen	4.20	109 Voor 14 Onthouding 408 Tegen	4.21	124 Voor 13 Onthouding 394 Tegen
4.22	155 Voor 13 Onthouding 363 Tegen	4.23	61 Voor 21 Onthouding 449 Tegen	4.24	86 Voor 22 Onthouding 423 Tegen	4.25	76 Voor 23 Onthouding 432 Tegen
4.26	76 Voor 15 Onthouding 440 Tegen	4.27	104 Voor 13 Onthouding 414 Tegen	4.28	126 Voor 14 Onthouding 369 Tegen	4.30	77 Voor 13 Onthouding 441 Tegen
4.31	66 Voor 13 Onthouding 452 Tegen	4.32	124 Voor 14 Onthouding 393 Tegen	4.33	90 Voor 14 Onthouding 427 Tegen	4.34	72 Voor 15 Onthouding 444 Tegen
4.35	76 Voor 17 Onthouding 438 Tegen	4.36	128 Voor 10 Onthouding 393 Tegen	4.37	61 Voor 15 Onthouding 455 Tegen	4.38	78 Voor 18 Onthouding 435 Tegen

530 stemmen uitgebracht

HOOFDSTUK 4 (DEEL 2) - ADVIES: AFWIJZEN

4.39	99 Voor 7 Onthouding 428 Tegen	4.40	88 Voor 12 Onthouding 434 Tegen	4.41	74 Voor 12 Onthouding 448 Tegen	4.42	47 Voor 14 Onthouding 473 Tegen
4.43	43 Voor 13 Onthouding 478 Tegen	4.45	44 Voor 15 Onthouding 475 Tegen	4.46	73 Voor 12 Onthouding 449 Tegen	4.47	90 Voor 14 Onthouding 430 Tegen
4.48	76 Voor 14 Onthouding 444 Tegen	4.50	114 Voor 10 Onthouding 410 Tegen	4.54	84 Voor 13 Onthouding 437 Tegen	4.55	97 Voor 13 Onthouding 424 Tegen
4.56	66 Voor 12 Onthouding 456 Tegen	4.57	80 Voor 11 Onthouding 443 Tegen	4.58	97 Voor 9 Onthouding 428 Tegen	4.59	78 Voor 10 Onthouding 446 Tegen
4.60	83 Voor 12 Onthouding 439 Tegen	4.61	74 Voor 15 Onthouding 445 Tegen	4.62	77 Voor 15 Onthouding 442 Tegen	4.65	97 Voor 14 Onthouding 423 Tegen
4.66	111 Voor 13 Onthouding 410 Tegen	4.68	96 Voor 14 Onthouding 424 Tegen	4.69	81 Voor 14 Onthouding 439 Tegen	4.70	87 Voor 14 Onthouding 433 Tegen
4.71	111 Voor 14 Onthouding 409 Tegen	4.72	139 Voor 5 Onthouding 390 Tegen	4.73	88 Voor 16 Onthouding 430 Tegen	4.75	129 Voor 7 Onthouding 398 Tegen
4.78	126 Voor 9 Onthouding 399 Tegen	4.79	119 Voor 8 Onthouding 407 Tegen	4.80	111 Voor 11 Onthouding 412 Tegen	4.81	104 Voor 7 Onthouding 423 Tegen
4.82	122 Voor 8 Onthouding 404 Tegen	4.83	70 Voor 16 Onthouding 448 Tegen	4.84	110 Voor 8 Onthouding 416 Tegen	4.85	141 Voor 7 Onthouding 386 Tegen

533 stemmen uitgebracht

HOOFDSTUK 5 - ADVIES: OVERNEMEN

5.6 441 Voor | 18 Onthouding | 76 Tegen

5.7 484 Voor | 16 Onthouding | 35 Tegen

5.14 485 Voor | 16 Onthouding | 34 Tegen

5.19 493 Voor | 15 Onthouding | 27 Tegen

5.25 478 Voor | 15 Onthouding | 42 Tegen

5.32 479 Voor | 16 Onthouding | 40 Tegen

5.33 496 Voor | 14 Onthouding | 25 Tegen

5.41 486 Voor | 16 Onthouding | 33 Tegen

5.48 474 Voor | 16 Onthouding | 45 Tegen

5.63 488 Voor | 19 Onthouding | 28 Tegen

534 stemmen uitgebracht

HOOFDSTUK 5 (DEEL 1) - ADVIES: AFWIJZEN

5.1	99 Voor 18 Onthouding 416 Tegen	5.2	73 Voor 17 Onthouding 443 Tegen	5.3	95 Voor 16 Onthouding 422 Tegen	5.4	202 Voor 6 Onthouding 325 Tegen
5.5	152 Voor 7 Onthouding 374 Tegen	5.9	104 Voor 17 Onthouding 412 Tegen	5.10	96 Voor 16 Onthouding 421 Tegen	5.11	102 Voor 16 Onthouding 415 Tegen
5.12	53 Voor 15 Onthouding 465 Tegen	5.15	106 Voor 17 Onthouding 410 Tegen	5.16	133 Voor 16 Onthouding 384 Tegen	5.17	63 Voor 15 Onthouding 455 Tegen
5.18	95 Voor 16 Onthouding 422 Tegen	5.20	77 Voor 18 Onthouding 438 Tegen	5.21	141 Voor 17 Onthouding 375 Tegen	5.22	91 Voor 19 Onthouding 423 Tegen
5.23	134 Voor 9 Onthouding 390 Tegen	5.24	102 Voor 17 Onthouding 414 Tegen	5.26	142 Voor 17 Onthouding 374 Tegen	5.27	151 Voor 10 Onthouding 372 Tegen
5.28	77 Voor 17 Onthouding 439 Tegen	5.29	51 Voor 17 Onthouding 465 Tegen	5.30	86 Voor 15 Onthouding 432 Tegen	5.31	67 Voor 17 Onthouding 449 Tegen
5.34	42 Voor 17 Onthouding 474 Tegen						

532 stemmen uitgebracht

HOOFDSTUK 5 (DEEL 2) - ADVIES: AFWIJZEN

5.35 63 Voor | 18 Onthouding | 453 Tegen

5.36 93 Voor | 16 Onthouding | 425 Tegen

5.37 74 Voor | 17 Onthouding | 443 Tegen

5.38 73 Voor | 16 Onthouding | 445 Tegen

5.39 88 Voor | 14 Onthouding | 432 Tegen

5.40 107 Voor | 17 Onthouding | 410 Tegen

5.42 77 Voor | 17 Onthouding | 440 Tegen

5.43 146 Voor | 11 Onthouding | 377 Tegen

5.44 39 Voor | 18 Onthouding | 477 Tegen

5.45 97 Voor | 17 Onthouding | 420 Tegen

5.46 96 Voor | 14 Onthouding | 424 Tegen

5.47 93 Voor | 17 Onthouding | 424 Tegen

5.49 137 Voor | 11 Onthouding | 386 Tegen

5.50 39 Voor | 19 Onthouding | 476 Tegen

5.51 38 Voor | 19 Onthouding | 477 Tegen

5.52 114 Voor | 17 Onthouding | 403 Tegen

5.53 101 Voor | 18 Onthouding | 415 Tegen

5.54 124 Voor | 10 Onthouding | 400 Tegen

5.55 92 Voor | 15 Onthouding | 427 Tegen

5.56 95 Voor | 17 Onthouding | 422 Tegen

5.57 79 Voor | 17 Onthouding | 438 Tegen

5.58 104 Voor | 18 Onthouding | 412 Tegen

5.59 68 Voor | 19 Onthouding | 447 Tegen

5.60 74 Voor | 17 Onthouding | 443 Tegen

5.61 116 Voor | 17 Onthouding | 401 Tegen

5.62 87 Voor | 19 Onthouding | 428 Tegen

533 stemmen uitgebracht

HOOFDSTUK 6 - ADVIES: OVERNEMEN

6.1

505 Voor | 1 Onthouding | 30 Tegen

6.3

510 Voor | 7 Onthouding | 19 Tegen

6.28

499 Voor | 9 Onthouding | 28 Tegen

6.33

503 Voor | 10 Onthouding | 23 Tegen

6.34

483 Voor | 11 Onthouding | 42 Tegen

6.49

497 Voor | 13 Onthouding | 26 Tegen

535 stemmen uitgebracht

HOOFDSTUK 6 (DEEL 1) - ADVIES: AFWIJZEN

6.2	101 Voor 10 Onthouding 429 Tegen	6.4	117 Voor 12 Onthouding 411 Tegen	6.5	82 Voor 12 Onthouding 446 Tegen	6.6	64 Voor 13 Onthouding 463 Tegen
6.7	81 Voor 13 Onthouding 446 Tegen	6.8	63 Voor 14 Onthouding 463 Tegen	6.9	65 Voor 15 Onthouding 460 Tegen	6.10	53 Voor 15 Onthouding 472 Tegen
6.11	85 Voor 14 Onthouding 441 Tegen	6.12	111 Voor 10 Onthouding 419 Tegen	6.13	222 Voor 9 Onthouding 309 Tegen	6.14	56 Voor 15 Onthouding 469 Tegen
6.15	73 Voor 16 Onthouding 451 Tegen	6.16	84 Voor 15 Onthouding 441 Tegen	6.17	81 Voor 15 Onthouding 444 Tegen	6.18	106 Voor 9 Onthouding 425 Tegen
6.19	76 Voor 14 Onthouding 450 Tegen	6.20	105 Voor 15 Onthouding 420 Tegen	6.21	63 Voor 16 Onthouding 461 Tegen	6.22	74 Voor 16 Onthouding 450 Tegen
6.23	121 Voor 11 Onthouding 408 Tegen	6.24	133 Voor 12 Onthouding 395 Tegen				

539 stemmen uitgebracht

HOOFDSTUK 6 (DEEL 2) - ADVIES: AFWIJZEN

6.25	66 Voor 11 Onthouding 449 Tegen	6.26	46 Voor 11 Onthouding 469 Tegen	6.27	88 Voor 10 Onthouding 428 Tegen	6.29	68 Voor 11 Onthouding 447 Tegen
6.30	88 Voor 12 Onthouding 426 Tegen	6.31	42 Voor 12 Onthouding 472 Tegen	6.32	53 Voor 13 Onthouding 460 Tegen	6.35	78 Voor 14 Onthouding 434 Tegen
6.36	91 Voor 14 Onthouding 421 Tegen	6.37	56 Voor 13 Onthouding 457 Tegen	6.38	67 Voor 13 Onthouding 446 Tegen	6.39	62 Voor 14 Onthouding 450 Tegen
6.40	64 Voor 13 Onthouding 449 Tegen	6.41	63 Voor 12 Onthouding 451 Tegen	6.42	88 Voor 12 Onthouding 426 Tegen	6.43	65 Voor 10 Onthouding 451 Tegen
6.44	76 Voor 12 Onthouding 438 Tegen	6.45	79 Voor 12 Onthouding 435 Tegen	6.46	73 Voor 12 Onthouding 441 Tegen	6.47	139 Voor 7 Onthouding 380 Tegen
6.48	105 Voor 13 Onthouding 408 Tegen						

525 stemmen uitgebracht

HOOFDSTUK 7 - ADVIES: OVERNEMEN

7.7

479 Voor | 9 Onthouding | 31 Tegen

7.17

479 Voor | 9 Onthouding | 31 Tegen

518 stemmen uitgebracht

HOOFDSTUK 7 - ADVIES: AFWIJZEN

7.1	113 Voor 9 Onthouding 416 Tegen	7.2	62 Voor 14 Onthouding 462 Tegen	7.3	50 Voor 12 Onthouding 476 Tegen	7.4	70 Voor 15 Onthouding 453 Tegen
7.5	101 Voor 12 Onthouding 425 Tegen	7.6	32 Voor 15 Onthouding 491 Tegen	7.8	84 Voor 15 Onthouding 439 Tegen	7.9	84 Voor 11 Onthouding 443 Tegen
7.10	203 Voor 8 Onthouding 327 Tegen	7.11	71 Voor 14 Onthouding 453 Tegen	7.12	73 Voor 14 Onthouding 451 Tegen	7.13	46 Voor 17 Onthouding 475 Tegen
7.14	49 Voor 16 Onthouding 473 Tegen	7.15	64 Voor 15 Onthouding 459 Tegen	7.16	77 Voor 14 Onthouding 447 Tegen	7.18	78 Voor 13 Onthouding 447 Tegen
7.19	93 Voor 12 Onthouding 433 Tegen	7.20	107 Voor 14 Onthouding 417 Tegen	7.21	58 Voor 19 Onthouding 461 Tegen	7.22	90 Voor 14 Onthouding 434 Tegen
7.23	43 Voor 13 Onthouding 482 Tegen	7.24	120 Voor 14 Onthouding 404 Tegen	7.25	79 Voor 10 Onthouding 449 Tegen	7.26	40 Voor 15 Onthouding 483 Tegen
7.27	51 Voor 16 Onthouding 471 Tegen	7.28	56 Voor 15 Onthouding 467 Tegen	7.29	57 Voor 13 Onthouding 468 Tegen	7.30	58 Voor 14 Onthouding 466 Tegen

537 stemmen uitgebracht

HOOFDSTUK 8 - ADVIES: OVERNEMEN

8.6	507 Voor 8 Onthouding 21 Tegen	8.17	509 Voor 10 Onthouding 17 Tegen	8.21	510 Voor 11 Onthouding 15 Tegen	8.27	509 Voor 10 Onthouding 17 Tegen
8.37	510 Voor 10 Onthouding 16 Tegen	8.39	505 Voor 12 Onthouding 19 Tegen	8.42	504 Voor 9 Onthouding 23 Tegen	8.47	497 Voor 11 Onthouding 28 Tegen
8.48	506 Voor 9 Onthouding 21 Tegen	8.49	510 Voor 10 Onthouding 16 Tegen	8.50	509 Voor 10 Onthouding 17 Tegen	8.51	509 Voor 11 Onthouding 16 Tegen
8.64	479 Voor 11 Onthouding 46 Tegen	8.77	512 Voor 10 Onthouding 14 Tegen	8.78	507 Voor 8 Onthouding 21 Tegen	8.80	423 Voor 13 Onthouding 100 Tegen
8.87	510 Voor 7 Onthouding 19 Tegen	8.88	505 Voor 12 Onthouding 19 Tegen	8.90	509 Voor 11 Onthouding 16 Tegen	8.102	503 Voor 14 Onthouding 19 Tegen
8.16	481 Voor 15 Onthouding 40 Tegen	8.95	484 Voor 15 Onthouding 37 Tegen				

535 stemmen uitgebracht

HOOFDSTUK 8 (DEEL 1) - ADVIES: AFWIJZEN

8.1	102 Voor 11 Onthouding 422 Tegen	8.2	92 Voor 13 Onthouding 430 Tegen	8.3	39 Voor 15 Onthouding 481 Tegen	8.4	54 Voor 16 Onthouding 465 Tegen
8.5	149 Voor 7 Onthouding 379 Tegen	8.7	196 Voor 5 Onthouding 334 Tegen	8.8	205 Voor 5 Onthouding 325 Tegen	8.9	158 Voor 5 Onthouding 372 Tegen
8.10	76 Voor 14 Onthouding 445 Tegen	8.11	124 Voor 11 Onthouding 400 Tegen	8.12	105 Voor 12 Onthouding 418 Tegen	8.13	91 Voor 12 Onthouding 432 Tegen
8.14	44 Voor 16 Onthouding 475 Tegen	8.15	55 Voor 16 Onthouding 464 Tegen	8.18	150 Voor 12 Onthouding 373 Tegen	8.19	77 Voor 14 Onthouding 444 Tegen
8.20	99 Voor 14 Onthouding 422 Tegen	8.22	118 Voor 15 Onthouding 402 Tegen	8.23	44 Voor 16 Onthouding 475 Tegen	8.24	98 Voor 15 Onthouding 422 Tegen
8.25	72 Voor 15 Onthouding 448 Tegen	8.26	158 Voor 5 Onthouding 372 Tegen	8.28	136 Voor 4 Onthouding 395 Tegen	8.29	117 Voor 6 Onthouding 412 Tegen
8.30	122 Voor 5 Onthouding 408 Tegen	8.31	133 Voor 5 Onthouding 397 Tegen	8.32	89 Voor 16 Onthouding 430 Tegen	8.33	85 Voor 13 Onthouding 437 Tegen
8.34	86 Voor 14 Onthouding 435 Tegen	8.35	83 Voor 15 Onthouding 437 Tegen	8.36	87 Voor 14 Onthouding 434 Tegen	8.38	102 Voor 13 Onthouding 420 Tegen
8.40	106 Voor 13 Onthouding 416 Tegen	8.41	132 Voor 13 Onthouding 390 Tegen	8.43	86 Voor 15 Onthouding 434 Tegen		

534 stemmen uitgebracht

HOOFDSTUK 8 (DEEL 2) - ADVIES: AFWIJZEN

8.44	69 Voor 14 Onthouding 454 Tegen	8.45	67 Voor 12 Onthouding 458 Tegen	8.46	67 Voor 12 Onthouding 458 Tegen	8.52	54 Voor 15 Onthouding 468 Tegen
8.53	96 Voor 14 Onthouding 427 Tegen	8.54	90 Voor 14 Onthouding 433 Tegen	8.55	85 Voor 13 Onthouding 439 Tegen	8.56	106 Voor 14 Onthouding 417 Tegen
8.57	103 Voor 13 Onthouding 421 Tegen	8.58	77 Voor 14 Onthouding 446 Tegen	8.60	133 Voor 8 Onthouding 396 Tegen	8.61	49 Voor 16 Onthouding 472 Tegen
8.62	76 Voor 14 Onthouding 447 Tegen	8.63	90 Voor 15 Onthouding 432 Tegen	8.65	140 Voor 15 Onthouding 382 Tegen	8.66	98 Voor 13 Onthouding 426 Tegen
8.67	53 Voor 15 Onthouding 469 Tegen	8.68	91 Voor 14 Onthouding 432 Tegen	8.69	101 Voor 12 Onthouding 424 Tegen	8.70	112 Voor 13 Onthouding 412 Tegen
8.71	120 Voor 13 Onthouding 404 Tegen	8.72	123 Voor 12 Onthouding 402 Tegen	8.73	100 Voor 13 Onthouding 424 Tegen	8.74	110 Voor 14 Onthouding 413 Tegen
8.75	116 Voor 14 Onthouding 407 Tegen	8.76	90 Voor 13 Onthouding 434 Tegen	8.79	100 Voor 9 Onthouding 428 Tegen	8.81	76 Voor 10 Onthouding 451 Tegen
8.82	84 Voor 10 Onthouding 443 Tegen	8.83	123 Voor 9 Onthouding 405 Tegen	8.85	89 Voor 12 Onthouding 436 Tegen	8.86	118 Voor 12 Onthouding 407 Tegen
8.89	88 Voor 13 Onthouding 436 Tegen	8.91	86 Voor 14 Onthouding 437 Tegen	8.92	91 Voor 13 Onthouding 433 Tegen	8.94	89 Voor 14 Onthouding 434 Tegen

536 stemmen uitgebracht

HOOFDSTUK 8 (DEEL 3) - ADVIES: AFWIJZEN

8.96	62 Voor 12 Onthouding 461 Tegen
8.97	108 Voor 14 Onthouding 413 Tegen
8.98	110 Voor 12 Onthouding 413 Tegen
8.99	79 Voor 14 Onthouding 442 Tegen
8.100	100 Voor 7 Onthouding 428 Tegen
8.101	96 Voor 13 Onthouding 426 Tegen
8.103	34 Voor 13 Onthouding 488 Tegen
8.104	116 Voor 12 Onthouding 407 Tegen
8.105	87 Voor 13 Onthouding 435 Tegen

535 stemmen uitgebracht

HOOFDSTUK 9 - ADVIES: OVERNEMEN

9.4	479 Voor 19 Onthouding 33 Tegen
9.5	479 Voor 19 Onthouding 33 Tegen
9.35	485 Voor 18 Onthouding 28 Tegen
9.36	480 Voor 18 Onthouding 33 Tegen
9.51	478 Voor 20 Onthouding 33 Tegen
9.55	481 Voor 19 Onthouding 31 Tegen
9.64	482 Voor 20 Onthouding 29 Tegen
9.68	484 Voor 19 Onthouding 28 Tegen
9.87	465 Voor 16 Onthouding 50 Tegen

530 stemmen uitgebracht

HOOFDSTUK 9 (DEEL 1) - ADVIES: AFWIJZEN

9.1	144 Voor 13 Onthouding 378 Tegen	9.2	104 Voor 18 Onthouding 413 Tegen	9.3	123 Voor 18 Onthouding 394 Tegen	9.6	50 Voor 23 Onthouding 462 Tegen
9.7	76 Voor 25 Onthouding 434 Tegen	9.8	72 Voor 26 Onthouding 437 Tegen	9.9	94 Voor 20 Onthouding 421 Tegen	9.11	73 Voor 23 Onthouding 439 Tegen
9.12	69 Voor 18 Onthouding 448 Tegen	9.13	149 Voor 8 Onthouding 378 Tegen	9.14	137 Voor 11 Onthouding 387 Tegen	9.15	140 Voor 10 Onthouding 385 Tegen
9.16	127 Voor 12 Onthouding 396 Tegen	9.17	103 Voor 14 Onthouding 418 Tegen	9.18	145 Voor 10 Onthouding 380 Tegen	9.19	44 Voor 21 Onthouding 470 Tegen
9.20	84 Voor 20 Onthouding 431 Tegen	9.21	85 Voor 20 Onthouding 430 Tegen	9.23	80 Voor 19 Onthouding 436 Tegen	9.24	114 Voor 17 Onthouding 404 Tegen
9.25	123 Voor 13 Onthouding 399 Tegen	9.26	128 Voor 19 Onthouding 388 Tegen	9.27	102 Voor 18 Onthouding 415 Tegen	9.28	94 Voor 17 Onthouding 424 Tegen
9.29	162 Voor 12 Onthouding 361 Tegen	9.30	77 Voor 21 Onthouding 437 Tegen	9.31	120 Voor 13 Onthouding 402 Tegen	9.32	104 Voor 18 Onthouding 412 Tegen
9.33	112 Voor 19 Onthouding 404 Tegen	9.34	122 Voor 17 Onthouding 396 Tegen	9.37	97 Voor 17 Onthouding 421 Tegen	9.39	98 Voor 19 Onthouding 418 Tegen
9.40	95 Voor 21 Onthouding 419 Tegen	9.45	66 Voor 19 Onthouding 450 Tegen	9.48	55 Voor 15 Onthouding 465 Tegen	9.49	54 Voor 16 Onthouding 465 Tegen

534 stemmen uitgebracht

HOOFDSTUK 9 (DEEL 2) - ADVIES: AFWIJZEN

9.53	98 Voor 11 Onthouding 427 Tegen	9.54	117 Voor 6 Onthouding 413 Tegen	9.56	83 Voor 13 Onthouding 440 Tegen	9.57	117 Voor 12 Onthouding 407 Tegen
9.58	131 Voor 7 Onthouding 398 Tegen	9.59	99 Voor 12 Onthouding 425 Tegen	9.60	90 Voor 14 Onthouding 432 Tegen	9.61	102 Voor 11 Onthouding 423 Tegen
9.62	95 Voor 12 Onthouding 429 Tegen	9.63	103 Voor 15 Onthouding 418 Tegen	9.65	98 Voor 13 Onthouding 425 Tegen	9.66	69 Voor 13 Onthouding 454 Tegen
9.67	87 Voor 14 Onthouding 435 Tegen	9.69	91 Voor 13 Onthouding 432 Tegen	9.70	95 Voor 14 Onthouding 427 Tegen	9.71	111 Voor 13 Onthouding 412 Tegen
9.72	105 Voor 14 Onthouding 417 Tegen	9.73	112 Voor 15 Onthouding 409 Tegen	9.74	66 Voor 13 Onthouding 457 Tegen	9.75	88 Voor 13 Onthouding 435 Tegen
9.76	93 Voor 14 Onthouding 429 Tegen	9.77	85 Voor 14 Onthouding 437 Tegen	9.78	84 Voor 13 Onthouding 439 Tegen	9.79	99 Voor 8 Onthouding 429 Tegen
9.80	81 Voor 10 Onthouding 445 Tegen	9.81	94 Voor 13 Onthouding 429 Tegen	9.82	95 Voor 16 Onthouding 425 Tegen	9.83	48 Voor 14 Onthouding 474 Tegen
9.84	48 Voor 13 Onthouding 475 Tegen	9.85	70 Voor 12 Onthouding 454 Tegen	9.86	87 Voor 14 Onthouding 435 Tegen	9.88	90 Voor 14 Onthouding 432 Tegen
9.89	56 Voor 13 Onthouding 467 Tegen	9.90	88 Voor 13 Onthouding 435 Tegen	9.91	80 Voor 13 Onthouding 443 Tegen	9.92	84 Voor 12 Onthouding 440 Tegen
9.93	89 Voor 15 Onthouding 432 Tegen						

535 stemmen uitgebracht

HOOFSTUK 10 - ADVIES: OVERNEMEN

10.2 513 Voor | 6 Onthouding | 17 Tegen

10.3 442 Voor | 8 Onthouding | 86 Tegen

10.5 504 Voor | 5 Onthouding | 27 Tegen

10.10 507 Voor | 6 Onthouding | 23 Tegen

10.15 506 Voor | 5 Onthouding | 25 Tegen

10.41 480 Voor | 8 Onthouding | 48 Tegen

10.47 510 Voor | 8 Onthouding | 18 Tegen

10.51 502 Voor | 8 Onthouding | 26 Tegen

10.53 507 Voor | 7 Onthouding | 22 Tegen

10.61 511 Voor | 8 Onthouding | 17 Tegen

535 stemmen uitgebracht

HOOFDSTUK 10 (DEEL 1) - ADVIES: AFWIJZEN

10.1	221 Voor 6 Onthouding 310 Tegen	10.4	86 Voor 16 Onthouding 435 Tegen	10.6	75 Voor 15 Onthouding 447 Tegen	10.7	57 Voor 15 Onthouding 465 Tegen
10.8	163 Voor 7 Onthouding 367 Tegen	10.9	77 Voor 15 Onthouding 445 Tegen	10.11	92 Voor 16 Onthouding 429 Tegen	10.12	99 Voor 14 Onthouding 424 Tegen
10.13	135 Voor 11 Onthouding 391 Tegen	10.14	172 Voor 7 Onthouding 358 Tegen	10.16	152 Voor 5 Onthouding 380 Tegen	10.17	99 Voor 14 Onthouding 424 Tegen
10.18	111 Voor 6 Onthouding 420 Tegen	10.20	97 Voor 14 Onthouding 426 Tegen	10.21	106 Voor 9 Onthouding 422 Tegen	10.23	88 Voor 16 Onthouding 433 Tegen
10.25	118 Voor 8 Onthouding 411 Tegen	10.26	96 Voor 15 Onthouding 426 Tegen	10.29	105 Voor 7 Onthouding 425 Tegen	10.30	96 Voor 19 Onthouding 422 Tegen
10.31	109 Voor 13 Onthouding 415 Tegen	10.32	93 Voor 14 Onthouding 430 Tegen	10.33	158 Voor 4 Onthouding 375 Tegen	10.34	78 Voor 16 Onthouding 443 Tegen

536 stemmen uitgebracht

HOOFDSTUK 10 (DEEL 2) - ADVIES: AFWIJZEN

10.35	122 Voor 10 Onthouding 402 Tegen	10.36	49 Voor 11 Onthouding 474 Tegen	10.37	56 Voor 11 Onthouding 467 Tegen	10.38	80 Voor 11 Onthouding 443 Tegen
10.39	111 Voor 12 Onthouding 411 Tegen	10.40	81 Voor 12 Onthouding 441 Tegen	10.42	113 Voor 7 Onthouding 414 Tegen	10.43	95 Voor 12 Onthouding 427 Tegen
10.44	97 Voor 14 Onthouding 423 Tegen	10.45	99 Voor 10 Onthouding 425 Tegen	10.46	78 Voor 12 Onthouding 444 Tegen	10.48	115 Voor 12 Onthouding 407 Tegen
10.49	74 Voor 16 Onthouding 444 Tegen	10.50	63 Voor 13 Onthouding 458 Tegen	10.52	91 Voor 10 Onthouding 433 Tegen	10.54	94 Voor 10 Onthouding 430 Tegen
10.55	202 Voor 6 Onthouding 326 Tegen	10.56	93 Voor 12 Onthouding 429 Tegen	10.57	114 Voor 9 Onthouding 411 Tegen	10.58	81 Voor 12 Onthouding 441 Tegen
10.59	95 Voor 13 Onthouding 426 Tegen	10.60	102 Voor 12 Onthouding 420 Tegen	10.62	164 Voor 7 Onthouding 363 Tegen		

533 stemmen uitgebracht

HOOFDSTUK 11 - ADVIES: OVERNEMEN

11.1

498 Voor | 11 Onthouding | 26 Tegen

534 stemmen uitgebracht

HOOFDSTUK 11 - ADVIES: AFWIJZEN

11.2	26 Voor 11 Onthouding 497 Tegen
11.3	39 Voor 9 Onthouding 486 Tegen
11.4	105 Voor 5 Onthouding 424 Tegen
11.5	105 Voor 7 Onthouding 422 Tegen
11.6	91 Voor 10 Onthouding 433 Tegen
11.7	47 Voor 10 Onthouding 477 Tegen
11.8	41 Voor 12 Onthouding 481 Tegen
11.9	77 Voor 10 Onthouding 447 Tegen
11.10	106 Voor 11 Onthouding 417 Tegen

533 stemmen uitgebracht

MOTIES - OVERNEMEN

Motie 10

455 Voor | 16 Onthouding | 66 Tegen

Motie 16

425 Voor | 11 Onthouding | 101 Tegen

536 stemmen uitgebracht

MOTIES - AFWIJZEN

Motie 1 95 Voor | 14 Onthouding | 423 Tegen

Motie 2 79 Voor | 16 Onthouding | 437 Tegen

Motie 3 84 Voor | 15 Onthouding | 433 Tegen

Motie 5 84 Voor | 11 Onthouding | 437 Tegen

Motie 6 102 Voor | 13 Onthouding | 417 Tegen

Motie 7 128 Voor | 9 Onthouding | 395 Tegen

Motie 8 35 Voor | 13 Onthouding | 484 Tegen

Motie 11 201 Voor | 11 Onthouding | 320 Tegen

Motie 12 168 Voor | 13 Onthouding | 351 Tegen

Motie 13 164 Voor | 10 Onthouding | 358 Tegen

Motie 14 166 Voor | 9 Onthouding | 357 Tegen

Motie 17 38 Voor | 11 Onthouding | 483 Tegen

Motie 18 104 Voor | 6 Onthouding | 422 Tegen

Motie 19 72 Voor | 12 Onthouding | 448 Tegen

Motie 20 76 Voor | 14 Onthouding | 442 Tegen

Motie 21 37 Voor | 14 Onthouding | 481 Tegen

Motie 22 32 Voor | 13 Onthouding | 487 Tegen

Motie 23 49 Voor | 13 Onthouding | 470 Tegen

Motie 24 26 Voor | 15 Onthouding | 491 Tegen

Motie 25 26 Voor | 15 Onthouding | 491 Tegen

Motie 26 144 Voor | 8 Onthouding | 380 Tegen

Motie 26 143 Voor | 9 Onthouding | 380 Tegen

Motie 27 138 Voor | 8 Onthouding | 386 Tegen

Motie 28 102 Voor | 12 Onthouding | 418 Tegen

Motie 29 151 Voor | 9 Onthouding | 372 Tegen

Motie 30 52 Voor | 12 Onthouding | 468 Tegen

Motie 31 124 Voor | 12 Onthouding | 396 Tegen

Motie 32 34 Voor | 13 Onthouding | 485 Tegen

Motie 33 122 Voor | 10 Onthouding | 400 Tegen

Motie 34 148 Voor | 5 Onthouding | 379 Tegen

Motie 35 179 Voor | 7 Onthouding | 346 Tegen

531 stemmen uitgebracht

ACTUELE MOTIES

Motie 1	417 Voor 43 Onthouding 79 Tegen
---------	-------------------------------------

Motie 2	440 Voor 47 Onthouding 52 Tegen
---------	-------------------------------------

Motie 3	136 Voor 63 Onthouding 340 Tegen
---------	--------------------------------------

Motie 4	83 Voor 59 Onthouding 397 Tegen
---------	-------------------------------------

538 stemmen uitgebracht

AANNEMEN GEWIJZIGDE PROGRAMMA:

536 stemmen uitgebracht

2 - AANNEMEN GEWIJZIGDE PROGRAMMA:

512 stemmen uitgebracht

KANDIDATENLIJST TK - VERKIEZINGEN 2021

1. Lilian Marijnissen (... 393 Voor | 24 Onthouding | 102 Tegen

2. Renske Leijten (Haa... 443 Voor | 16 Onthouding | 60 Tegen

3. Mahir Aikaya (Amst... 450 Voor | 20 Onthouding | 49 Tegen

4. Michiel van Nispen (... 446 Voor | 26 Onthouding | 47 Tegen

5. Maarten Hijink (Ame... 422 Voor | 31 Onthouding | 66 Tegen

6. Sandra Beckerman ... 453 Voor | 18 Onthouding | 48 Tegen

7. Peter Kwint (Amster... 455 Voor | 13 Onthouding | 51 Tegen

8. Bart van Kent (Den ... 406 Voor | 29 Onthouding | 84 Tegen

9. Jasper van Dijk (Utr... 406 Voor | 26 Onthouding | 87 Tegen

10. Jimmy Dijk (Gronin... 433 Voor | 22 Onthouding | 64 Tegen

11. Sunita Biharie (Ape... 399 Voor | 31 Onthouding | 89 Tegen

12. Hanne Drost (Den ... 425 Voor | 34 Onthouding | 60 Tegen

13. Nicole Temmink (Z... 412 Voor | 38 Onthouding | 69 Tegen

14. Murat Memiş (Eind... 448 Voor | 19 Onthouding | 52 Tegen

15. Sarah Dobbe (Am... 414 Voor | 31 Onthouding | 74 Tegen

16. Hans Boerwinkel (... 417 Voor | 28 Onthouding | 74 Tegen

17. Fenna Feenstra (G... 439 Voor | 29 Onthouding | 51 Tegen

18. Nina de Ridder (Be... 413 Voor | 39 Onthouding | 67 Tegen

19. Frank Futselaar (Z... 443 Voor | 22 Onthouding | 54 Tegen

20. Bert Peterse (Rott... 435 Voor | 30 Onthouding | 54 Tegen

21. Martijn Stoutjesdijk... 420 Voor | 39 Onthouding | 60 Tegen

22. Tiers Bakker (Amst... 437 Voor | 35 Onthouding | 47 Tegen

23. Jordy Clemens (H... 425 Voor | 38 Onthouding | 56 Tegen

24. Sara Murawski (A... 430 Voor | 21 Onthouding | 68 Tegen

25. Gerrie Elfink (Am... 399 Voor | 37 Onthouding | 83 Tegen

26. Arnout Hoekstra (V... 391 Voor | 29 Onthouding | 99 Tegen

27. Michel Verschuren ... 422 Voor | 35 Onthouding | 62 Tegen

28. Lieke van Rossum ... 424 Voor | 29 Onthouding | 66 Tegen

29. Lies van Aelst (Gor... 417 Voor | 34 Onthouding | 68 Tegen

30. Bram Roovers (De... 430 Voor | 33 Onthouding | 56 Tegen

31. Marloes Piepers (... 418 Voor | 35 Onthouding | 66 Tegen

32. Erik Flentge (Amst... 425 Voor | 35 Onthouding | 59 Tegen

33. Hans van Hooft (Ni... 407 Voor | 34 Onthouding | 78 Tegen

34. Eric van den Broek... 418 Voor | 39 Onthouding | 62 Tegen

35. Iris van de Kolk (Al... 413 Voor | 34 Onthouding | 72 Tegen

36. Sebastiaan van de... 428 Voor | 34 Onthouding | 57 Tegen

37. Thomas van Halim ... 414 Voor | 41 Onthouding | 64 Tegen

38. David de Vreede (... 413 Voor | 44 Onthouding | 62 Tegen

39. Arda Gerken (Ha... 418 Voor | 37 Onthouding | 64 Tegen

40. Spencer Zeegers (... 417 Voor | 35 Onthouding | 67 Tegen

49. Ronald van Raak (... 424 Voor | 24 Onthouding | 71 Tegen

50. Emile Roemer (Bo... 459 Voor | 21 Onthouding | 39 Tegen

518 stemmen uitgebracht

REGIONALE KANDIDATEN GRONINGEN, LEEUWARDEN, ASSEN, ZWOLLE (KIESKRINGEN 1 T/M 4)

41 Angelique Schoonewille (Veendam, 1977)

396 Voor | 76 Onthouding | 45 Tegen

42 Jan Broekema (Assen, 1981)

392 Voor | 78 Onthouding | 47 Tegen

43 Ramon Vos (Smallingerland, 1971)

392 Voor | 78 Onthouding | 47 Tegen

44 Robert Bos (Zwolle, 1983)

397 Voor | 74 Onthouding | 46 Tegen

45 Annelies Futselaar (Enschede, 1952)

395 Voor | 73 Onthouding | 49 Tegen

46 Henk Hensen (Pekela, 1961)

391 Voor | 79 Onthouding | 47 Tegen

47 Lian Veenstra (Veendam, 1969)

401 Voor | 70 Onthouding | 46 Tegen

48 Mariska ten Heuw (Hengelo, 1971)

390 Voor | 78 Onthouding | 49 Tegen

516 stemmen uitgebracht

REGIONALE KANDIDATEN LELYSTAD, NIJMEGEN, ARNHEM EN UTRECHT (KIESKRINGEN 5 T/M 8)

41 Annet Belt (Leusden, 1968)

392 Voor | 74 Onthouding | 46 Tegen

42 Willeke van Ooijen (West Maas en Waal, 1962)

389 Voor | 74 Onthouding | 49 Tegen

43 Gonnie Oosterbaan (Utrecht, 1947)

399 Voor | 71 Onthouding | 42 Tegen

44 Petra Molenaar (Nijmegen, 1983)

396 Voor | 71 Onthouding | 45 Tegen

45 Denise van Sluijs (Emmeloord, 1989)

399 Voor | 63 Onthouding | 50 Tegen

46 Anne-Marie Mineur (de Bilt, 1967)

398 Voor | 65 Onthouding | 49 Tegen

47 Mathijs ten Broeke (Zutphen, 1990)

396 Voor | 62 Onthouding | 54 Tegen

48 Paulus Jansen (Utrecht, 1954)

391 Voor | 62 Onthouding | 59 Tegen

511 stemmen uitgebracht

REGIONALE KANDIDATEN AMSTERDAM, HAARLEM, DEN HELDER (KIESKRINGEN 9 T/M 11)

41 Remine Alberts (Amsterdam, 1954)

392 Voor | 58 Onthouding | 67 Tegen

42 Wim Hoogervorst (Enkhuizen, 1966)

396 Voor | 72 Onthouding | 49 Tegen

43 Sibel Özogul-Özen (Haarlem, 1968)

396 Voor | 64 Onthouding | 57 Tegen

44 Heidi Bouhlef (Landsmeer, 1976)

395 Voor | 59 Onthouding | 63 Tegen

45 Jacob Wedemeijer (Amsterdam, 1969)

402 Voor | 65 Onthouding | 50 Tegen

46 Eric Smaling (Weesp, 1957)

385 Voor | 52 Onthouding | 80 Tegen

47 Ruud Kuin (Haarlem, 1961)

397 Voor | 63 Onthouding | 57 Tegen

48 Laurens Ivens (Amsterdam, 1977)

406 Voor | 53 Onthouding | 58 Tegen

516 stemmen uitgebracht

REGIONALE KANDIDATEN 'S-GRAVENHAGE, ROTTERDAM, DORDRECHT, LEIDEN, BONAIRE (KIESKRINGEN 12 T/M 15 + 20)

41 Roos van Gelderen (Leiden, 1963)

386 Voor | 74 Onthouding | 55 Tegen

42 Lesley Arp (Den Haag, 1985)

397 Voor | 68 Onthouding | 50 Tegen

43 Taylan Cicek (Rotterdam, 1983)

370 Voor | 64 Onthouding | 81 Tegen

44 Iván Beij (Zoetermeer, 1987)

366 Voor | 76 Onthouding | 73 Tegen

45 Lenny Roelofs (Gouda, 1969)

388 Voor | 76 Onthouding | 51 Tegen

46 Dennis de Jong (Rotterdam, 1955)

386 Voor | 60 Onthouding | 69 Tegen

47 Theo Coşkun (Rotterdam, 1950)

372 Voor | 64 Onthouding | 79 Tegen

48 Remi Poppe (Vlaardingen, 1938)

411 Voor | 48 Onthouding | 56 Tegen

514 stemmen uitgebracht

REGIONALE KANDIDATEN MIDDELBURG, TILBURG, 'S-HERTOGENBOSCH, MAASTRICHT (KIESKRINGEN 16 T/M 19)

41 Anja Goossens (Bergen op Zoom, 1971)

400 Voor | 61 Onthouding | 54 Tegen

42 Nico Heijmans (Den Bosch, 1953)

399 Voor | 55 Onthouding | 61 Tegen

43 Marianne de Leeuw (Goes, 1962)

402 Voor | 60 Onthouding | 53 Tegen

44 Henri Swinkels (Vught, 1963)

399 Voor | 58 Onthouding | 58 Tegen

45 Cynthia Smeets (Heerlen, 1990)

407 Voor | 55 Onthouding | 53 Tegen

46 Alexander Vervoort (Venlo, 1979)

398 Voor | 65 Onthouding | 52 Tegen

47 Erik de Vries (Helmond, 1979)

399 Voor | 63 Onthouding | 53 Tegen

48 Sem Stroosnijder (Vlissingen, 1985)

396 Voor | 64 Onthouding | 55 Tegen

514 stemmen uitgebracht